

การศึกษาแนวทางการแปลข้อความที่มีลักษณะการให้คำนิยามในวรรณกรรมเรื่อง
“A Series of Unfortunate Events” ของ Lemony Snicket แปลโดย อาริตา
พงศ์ธรรานนท์

นายณัฐชนน หนูแดง

สารนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการแปล ศูนย์การแปลและการล่ามเฉลิมพระเกียรติ
คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ปีการศึกษา 2561
ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทคัดย่อและแฟ้มข้อมูลฉบับเต็มของวิทยานิพนธ์ตั้งแต่ปีการศึกษา 2554 ที่ให้บริการในคลังปัญญาจุฬาฯ (CUIR)
เป็นแฟ้มข้อมูลของนิสิตเจ้าของวิทยานิพนธ์ที่ส่งผ่านทางบัณฑิตวิทยาลัย

The abstract and full text of theses from the academic year 2011 in Chulalongkorn University Intellectual Repository (CUIR)
are the thesis authors' files submitted through the Graduate School.

บทคัดย่อ

สารนิพนธ์ฉบับนี้มุ่งศึกษาแนวทางการแปลข้อความที่มีลักษณะการให้คำนิยามในนวนิยายชุด *A Series of Unfortunate Events* เขียนโดย Lemony Snicket แปลโดย อารีตา พงศ์ธรานนท์ โดยศึกษาจากข้อความที่มีลักษณะการให้คำนิยามที่มี 4 รูปแบบ ได้แก่ 1) การอธิบายความหมายแบบตรงตัว 2) การอธิบายความหมายตามสถานการณ์ 3) การอธิบายความหมายด้วยการใช้ความหมายมากกว่าหนึ่งความหมาย และ 4) การอธิบายด้วยการหลกคำหรือการใช้คำที่ง่ายกว่าหรือซับซ้อนน้อยกว่า

ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องที่ใช้ประกอบการศึกษา ได้แก่ ทฤษฎีวาทกรรมวิเคราะห์ของ Christiane Nord ทฤษฎี Scene-and-frame Semantics ของ Charles J. Fillmore และแนวทางการแปลแบบตีความ (Interpretative Approach) ของ Jean Delisle โดยผู้วิจัยใช้ทฤษฎีดังกล่าวในการวิเคราะห์แนวทางการแปลข้อความที่มีลักษณะการให้คำนิยามว่าผู้แปลใช้วิธีการใดในการเลือกแปลข้อความลักษณะดังกล่าว

หลังจากที่ได้นำทฤษฎีดังกล่าวข้างต้นมาวิเคราะห์แนวทางการแปลพบว่า ผู้แปลจำเป็นต้องวิเคราะห์ภาพ (Scene) ของต้นฉบับเพื่อให้เห็นภาพและความหมายที่ชัดเจนตามที่ผู้ประพันธ์ต้องการสื่อสาร ก่อนถ่ายถอดฉบับแปลโดยใช้รูปแบบ (Frame) ที่ทำให้เห็นภาพเช่นเดียวกับต้นฉบับ ซึ่งในการแปลข้อความที่มีลักษณะการให้คำนิยามทั้ง 4 รูปแบบ บางครั้งผู้แปลไม่สามารถแปลตรงตัวได้ จึงจำเป็นต้องปรับรูปแบบทางภาษาให้แตกต่างจากต้นฉบับโดยยึดความหมายเป็นหลักเพื่อให้ผู้อ่านฉบับแปลเห็นภาพเช่นเดียวกับผู้อ่านต้นฉบับ กรณีที่ผู้แปลไม่สามารถแปลแบบตรงตัวได้ ผู้แปลจึงใช้วิธีอื่นในการแก้ปัญหาการแปล เช่น การแปลโดยการอธิบายขยายความ หรือการเลือกที่จะตัดเนื้อความบางส่วนเพื่อให้ข้อความที่มีลักษณะการให้คำนิยามเป็นเหตุเป็นผลในภาษาไทย

Abstract

This research aims to study strategies in translation of texts featuring explaining definitions in children literature, “*A Series of Unfortunate Events*” by Lemony Snicket, translated by Arita Pongtaranon. There are four formats in explaining definitions appearing in these novel series which are 1) explaining definitions using literal meanings 2) explain definitions using situations in the story 3) explaining definitions using more than one meanings 4) explaining definition using synonyms, or easier or less complicated words.

The theories and principles, which are used in the study, were Christiane Nord’s Discourse Analysis, Charles J. Fillmore’s Scene-and-frame Semantics Theory, and Jean Delisle’s Interpretative Approach. These theories and principles were used to analyze strategies that the translator used to translate texts featuring explaining definitions.

The researcher found that the translator needed to analyze source text ‘scenes’ to find clear pictures and meanings that the writer demand to communicate. After analyzing, the translator had to translate by using ‘frames’ that showed the same ‘scenes’ as the source text. To translate all four formats in explaining definitions, the translator was not always able to translate literally, so linguistic ‘frames’ adaption was used. The translator also used other strategies such as translating by explaining the context or removing some contexts to make the translation reasonable to Thai people.

สารบัญ

	หน้า
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 หลักการและเหตุผล	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย	4
1.3 สมมติฐานของการวิจัย	5
1.4 ขอบเขตการวิจัย	5
1.5 ระเบียบวิธีวิจัย	8
1.6 ขั้นตอนการศึกษาวิจัย	8
1.7 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	8
บทที่ 2 การทบทวนทฤษฎีและแนวคิดที่เกี่ยวข้อง	9
2.1 ระเบียบวิธีที่เกี่ยวข้องกับการแปล	9
2.1.1 ทฤษฎีวาทกรรมวิเคราะห์ของ Christiane Nord	9
2.1.2 ทฤษฎี Scenes-and-frame Semantics ของ Charles J. Fillmore	11
2.1.3 แนวทางการแปลแบบตีความ (Interpretative Approach) ของ Jean Delisle	12
บทที่ 3 การวิเคราะห์ตัวบท	13
3.1 การวิเคราะห์ตัวบทต้นฉบับและฉบับแปล	13
3.1.1 การวิเคราะห์ห้องค์ประกอบภายนอก	13
3.1.2 วิเคราะห์ห้องค์ประกอบภายใน	15
3.2 การวิเคราะห์แนวทางการแปลข้อความการอธิบายความหมาย	18
บทที่ 4 การอภิปรายกลวิธีในการแปลการอธิบายความหมาย	52
4.1 รูปแบบที่ 1: การอธิบายความหมายแบบตรงตัว	52
4.2 รูปแบบที่ 2: การอธิบายความหมายตามสถานการณ์	52
4.3 รูปแบบที่ 3 : การอธิบายความหมายด้วยการใช้ความหมายมากกว่า หนึ่งความหมาย	53
4.4 รูปแบบที่ 4 : การอธิบายด้วยการหลกคำหรือการใช้คำที่ง่ายกว่าหรือ ซับซ้อนน้อยกว่า	54
4.5 อภิปรายจุดร่วมในการแปลข้อความที่มีการอธิบายความหมาย	55
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย	56
5.1 สรุปผลการวิจัย	56
5.2 ข้อเสนอแนะ	57

บทที่ 1

บทนำ

1.1 หลักการและเหตุผล

ในช่วงทศวรรษ 1970 ในสังคมตะวันตก แนวคิดต่าง ๆ อาทิ แนวคิดในการต่อสู้เพื่อเสรีภาพ การปฏิเสธรอำนาจของสถาบันครอบครัวและสถาบันการศึกษา นำไปสู่ความเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมทางการเมืองและสังคมหลายด้าน เช่น วัฒนธรรมการเมืองในการแสดงความคิดเห็นหรือการวิพากษ์วิจารณ์การทำงานของรัฐบาลที่เข้มแข็งขึ้น เกิดขบวนการสิทธิสตรี เกิดแนวคิดเรื่องเสรีภาพทางเพศ เกิดการแสดงการดำเนินชีวิตแบบทางเลือก เป็นต้น ขณะเดียวกัน การเปลี่ยนแปลงข้างต้นนำไปสู่การปฏิเสธเป้าหมายของการดูแลและอบรมเด็กที่ให้เคารพเชื่อฟังผู้ใหญ่ แต่หันมาส่งเสริมปรัชญาการศึกษาแนวใหม่คือ แนวคิดเรื่องการดูแลและอบรมเด็กในลักษณะที่ให้อิสระ มีเสรีภาพ หรือที่เรียกกันว่า การอบรมเด็กโดยไม่ถูกกดดันจากอำนาจของผู้ใหญ่และสังคมเพื่อให้เด็กมีความเป็นตัวของตัวเอง มีความมั่นใจในตัวเอง และรู้จักวิพากษ์วิจารณ์ หรือกล้าแสดงความคิดเห็นของตนเอง

ผลจากการเปลี่ยนแปลงทางด้าน การอบรมเด็กดังกล่าว นำไปสู่การวิพากษ์วิจารณ์วรรณกรรมเยาวชนที่สื่อแต่โลกสวยงามว่าเป็นสิ่งที่ล้าสมัย และคิดว่าเยาวชนควรได้อ่านงานที่สะท้อนปัญหาครอบครัว เช่น ปัญหาการหย่าร้างของพ่อแม่ ความตายของสมาชิกในครอบครัว เป็นต้น และปัญหาสังคม เช่น ปัญหาสิ่งแวดล้อม อดคิดต่อเชื้อชาติและสงคราม เป็นต้น เพราะเยาวชนมีชีวิตอยู่ในโลกใบเดียวกับผู้ใหญ่ ซึ่งเป็นโลกที่มีทั้งการกดขี่และความยุติธรรม ในอนาคตเยาวชนจะต้องเผชิญและรับผิดชอบปัญหาเมื่อพวกเขาเติบโตเป็นผู้ใหญ่ ด้วยเหตุนี้เยาวชนควรได้เรียนรู้ปัญหามากกว่าถูกปิดกั้นจากปัญหา จากที่กล่าวมาข้างต้น ส่งผลให้การสร้างสรรค์วรรณกรรมเยาวชนตั้งแต่ทศวรรษที่ 1970 เป็นต้นมา ได้เปลี่ยนจากการนำเสนอชีวิตเยาวชนที่บริสุทธิ์สดใสเป็นการนำเสนอชีวิตเยาวชนที่ต้องเผชิญกับปัญหาต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับครอบครัว เช่น การหย่าร้าง ปัญหาของแม่ที่เลี้ยงลูกคนเดียว ความพิการ ความเจ็บป่วยและความตายของสมาชิกในครอบครัว ความรุนแรงในครอบครัว เป็นต้น (ศิริพร ศรีวรรการต์, เอกสารคำสอนรายวิชา 2210314 วรรณกรรมเยาวชน)

นับแต่นั้นมาผู้เขียนวรรณกรรมเยาวชนจึงสร้างสรรค์ผลงานตามทิศทางข้างต้น เช่นเดียวกับกับ Lemony Snicket¹ ผู้เป็นนักเขียนวรรณกรรมเยาวชนเรื่อง *A Series of Unfortunate Events* ที่ดำเนินรอย

¹Daniel Handler นักเขียนชาวอเมริกัน เกิดเมื่อวันที่ 28 กุมภาพันธ์ 1970 ที่เมืองซานฟรานซิสโก รัฐแคลิฟอร์เนีย Handler ได้แรงบันดาลใจเขียนเรื่อง *A Series of Unfortunate Events* และ *All the Wrong Questions* ด้วยนามปากกา Lemony Snicket นอกจากนี้ เขายังมีงานเขียนที่ใช้นามปากกาเป็นชื่อของเขาเอง ชื่อว่า *The Basic Eight* นอกจากนี้เขายังเป็นนักดนตรี และได้แต่งเพลง "Radio" ให้วง One Ring Zero และเพลง "The Gibbons Girl" ให้ Chris Ewen อีกด้วย

ตามทิศทางข้างต้น ดังนั้นเขาจึงเลือกประพันธ์เรื่องราวของเยาวชนผู้เป็นตัวละครเอก ที่ต้องเผชิญกับมรสุมชีวิตและต้องเรียนรู้ที่จะจัดการมรสุมชีวิตนี้ จนกระทั่งพวกเขาสามารถก้าวข้ามอุปสรรคต่างๆ ไปได้ แม้ว่าเรื่องราววรรณกรรมเยาวชนร่วมสมัยดูเหมือนจะนำเสนอตัวละครที่ประสบแต่ความหม่นหมองในชีวิต แต่ที่จริงแล้ว วรรณกรรมเหล่านี้แสดงให้เห็นความกล้าแกร่งของตัวละครเยาวชนในการจัดการกับปัญหา การนำเสนอเช่นนี้เพื่อสร้างกำลังใจให้กับเยาวชนซึ่งเป็นผู้อ่านกลุ่มเป้าหมาย ดังนั้นกลุ่มผู้อ่านวรรณกรรมชุด *A Series of Unfortunate Events* ในที่สุดก็โล่งอกกับการที่สามพี่น้องโบทเลอร์สามารถก้าวข้ามมรสุมชีวิตระลอกแล้วระลอกเล่าไปได้ ทั้งสามคนได้พบกับความสุขในตอนท้าย เป็นการจบแบบฟ้าหลังฝน นั้นเท่ากับเป็นการให้ความหวังกับกลุ่มผู้อ่านบางคนที่อาจต้องประสบกับความทุกข์ยาก เช่นเดียวกันกับพี่น้องโบทเลอร์ที่เมื่อเผชิญอุปสรรคก็ผ่านพ้นไปได้

นอกจากการนำเสนอปัญหาต่างๆ ที่กล่าวมาข้างต้น วรรณกรรมเยาวชนร่วมสมัยยังให้ความสำคัญกับความรู้สึกนึกคิดหรือโลกภายในจิตใจของเด็กซึ่งเป็นสิ่งที่ผู้เขียนวรรณกรรมเยาวชนก่อนหน้านี้ไม่ส่งเสริม เพราะพวกเขาคิดว่าสิ่งนี้ยากเกินไปสำหรับความเข้าใจของเด็ก โลกภายในจิตใจที่มีการนำเสนอตั้งเช่น ความรู้สึกสับสน โดดเดี่ยว ท้อถอย ว้าวุ่น หวาดกลัว โกรธเคือง เป็นต้น นักเขียนวรรณกรรมเยาวชนร่วมสมัยมักจะเน้นการนำเสนอตัวตนของตัวละครเยาวชนที่มีความรู้สึกนึกคิดและมีความเป็นตัวของตัวเอง ขณะที่ภาพตัวละครผู้ใหญ่ในวรรณกรรมเยาวชนร่วมสมัยยังไม่เปิดกว้างให้กับการรับฟังความคิดเห็นของเด็ก นั่นเป็นสิ่งที่ Lemony Snicket เสนอไว้ วรรณกรรมเรื่อง *A Series of Unfortunate Events* ของ Lemony Snicket ได้รับการวิจารณ์ว่า เป็นวรรณกรรมที่สะท้อนที่ความไม่เป็นเหตุเป็นผล (Absurdity) จะเห็นได้จากทุกครั้งที่เคาด์โอลาฟปลอมตัวมาเพื่อปองร้ายและคุกคามสามพี่น้องโบทเลอร์ ซึ่งทั้งสามจำรูปร่างหน้าตา น้ำเสียง และลักษณะนิสัยของเคาด์โอลาฟได้เป็นอย่างดี พวกเขาพยายามเตือนพวกผู้ใหญ่หลายครั้ง แต่พวกผู้ใหญ่ก็ไม่เชื่อเนื่องจากพวกเขาไม่เห็นจุดเด่นเคาด์โอลาฟที่ถูกปกปิดไว้ด้วยการปลอมตัว นั่นคือคิ้วที่หายไปหนึ่งข้าง และรอยสักรูปตาที่ข้อเท้าข้างขวา เพราะพวกเขาคิดเพียงแต่ว่าสิ่งที่เด็ก ๆ บอกนั้นเกิดจากจินตนาการที่มีผลมาจากการที่พวกเขาเคยถูกเคาด์โอลาฟทำร้ายมาก่อน

นอกจากนี้ *A Series of Unfortunate Events* ยังได้รับการวิจารณ์ว่าเล่าเรื่องด้วยวัจนลีลาแบบเสียดสี ประชดประชัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งประเด็นการเสียดสีความคิดของผู้ใหญ่ที่มีต่อเด็กและเยาวชน ในประเด็นที่ผู้ใหญ่มักคาดเดาเอาเองถึงความไม่รู้ของเด็ก ด้วยวัจนลีลาและเทคนิคที่ผู้เขียนใช้ในการเล่าเรื่อง นั่นคือวลีที่ว่า “a word which here means...” หรือ “a phrase which here means...” และจะตามด้วยการให้คำจำกัดความหรือการอธิบายคำนั้น บางครั้งคำอธิบายนั้นจะไม่ใช่ความหมายหรือคำอธิบายตรงตามพจนานุกรมเพียงอย่างเดียว แต่เป็นการอธิบายจากบริบทในเรื่อง การหลอกลวง หรือการใช้ความหมายหลายความหมายในการอธิบายคำต้น วลีนี้จะปรากฏเมื่อผู้ประพันธ์เลือกใช้คำหรือวลีที่ผู้เขียนคาดว่าผู้อ่านเยาวชนไม่คุ้นเคย (Chino, Lessons from Lemony)

วลี “a word which here means...” หรือ “a phrase which here means...” นั้น ถูกใช้ทั้งในบทสนทนาระหว่างตัวละครผู้ใหญ่และตัวละครเยาวชนที่เป็นตัวละครเอกทั้งสาม และใช้ในการบรรยายเรื่อง

โดยเป็นการอธิบายศัพท์จาก Lemony Snicket ผู้ประพันธ์เองให้กับผู้อ่านที่เป็นเยาวชน ประเด็นดังกล่าวยังสะท้อนการเสียดสีความคิดของผู้ใหญ่ที่มีต่อเยาวชนเกี่ยวกับความไม่รู้ของเยาวชน

จากจุดเด่นข้างต้นของวรรณกรรมชุดนี้ ทำให้ผู้วิจัยสนใจแนวทางการแปลข้อความที่มีลักษณะการให้คำนิยามหรือการอธิบายความหมายในวรรณกรรมชุดนี้ โดยศึกษาจากวรรณกรรมฉบับแปลของเรื่องนี้ที่ใช้ชื่อว่า “อยากให้เรื่องนี้ไม่มีโซคร้าย” แปลโดยอาริตา พงศ์ธรานนท์² จากการสำรวจข้อมูลของวรรณกรรมชุดนี้ ทั้ง 13 เล่ม ผู้วิจัยพบว่าการอธิบายความหมายของผู้เขียนแบ่งออกเป็น 4 ลักษณะ ได้แก่

1) การอธิบายความหมายแบบตรงตัว เช่น

It is very difficult, experts have told us, to find a needle in a haystack, which is why “**needle in a haystack**” has become a rather hackneyed phrase meaning “**something that is difficult to find.**”

จากหน้า 161 บทที่ 11 เล่มที่ 2 “The Reptile Room”

But then Aunt Josephine smiled, and Violet’s hopes were **dashed**, a word which here means “**shattered.**”

จากหน้า 44 บทที่ 3 เล่มที่ 3 “The Wide Window”

2) การอธิบายความหมายตามสถานการณ์

Klaus sighed, and **relinquished**—a word which here means “**gave to Count Olaf even though he didn’t want to**”—the book on nuptial law.

จากหน้า 110 บทที่ 9 เล่มที่ 1 “The Bad Beginning”

All afternoon, the three children had sat and worried in the Reptile Room, under the mocking stare of Stephano and the oblivious— the word “**oblivious**” here means “**not aware that Stephano was really Count Olaf and thus being in a great deal of danger**”—chatter of Uncle Monty.

จากหน้า 79 บทที่ 6 เล่มที่ 2 “The Reptile Room”

3) การอธิบายความหมายด้วยการใช้ความหมายมากกว่าหนึ่งความหมาย

The result looked like a piece of metal you might not notice if it lay in the street, but in fact what Violet had made was a crude—the word “**crude**” here means “**roughly made at the last minute**” rather than “**rude or ill-mannered**”—lockpick.

จากหน้า 156 บทที่ 11 เล่มที่ 2 “The Reptile Room”

The storm finally broke—the word “**broke**” here means “**ended**,” rather than “**shattered**” or “**lost all its money**”—and the clouds parted to reveal an almost-full moon.

จากหน้า 150 บทที่ 10 เล่มที่ 3 “The Wide Window”

4) การอธิบายด้วยการหลากคำหรือการใช้คำที่ง่ายกว่าหรือซับซ้อนน้อยกว่า

“**Dowager**,” Klaus whispered to Violet, “is a fancy word for ‘**widow**.’”

จากหน้า 6 บทที่ 1 เล่มที่ 3 “The Wide Window”

Although Klaus, the middle Baudelaire, was only twelve, he had read so many books that he frequently used words like “**compatriots**,” which is a fancy word for “**friends**.”

จากหน้า 7 บทที่ 1 เล่มที่ 6 “The Ersatz Elevator”

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.2.1 เพื่อศึกษาทฤษฎีการแปลและแนวทางการแปลที่เกี่ยวข้อง รวมถึงแนวทางการวิเคราะห์ตัวบทประเภทวรรณกรรม

1.2.2 เพื่อศึกษาทฤษฎีการวิเคราะห์อรรถลักษณะ (componential analysis)

1.2.3 เพื่อศึกษาแนวทางการแปลการอธิบายความหมายในวรรณกรรมเรื่อง *A Series of Unfortunate Events* ของ Lemony Snicket แปลโดย อาริตา พงศ์ธรานนท์

1.2.4 เพื่อหาข้อสรุปของแนวทางการแปลการอธิบายความหมาย

²อาริตา พงศ์ธรานนท์ ผู้แปลวรรณกรรมชุด *A Series of Unfortunate Events* จบการศึกษาจากคณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ เป็นผู้แปลหนังสือเล่มนี้ทั้ง 13 เล่ม รวมถึงหนังสือเรื่อง *เลโมนี สนิคเก็ต อัตชีวประวัติไม่ธรรมดา* (Lemony Snicket : *The Unauthorized Autobiography*) นอกจากนี้ยังมีผลงานแปลอื่น เช่น *หัวใจไม่กลัวฝน* (THE ART OF RACING IN THE RAIN) ของ Garth Stein *สองแสบในปราสาทอาถรรพ์* (The God of Mischief) ของ Paul Bajoria และ *ฆาตกรรมในคณะละครสัตว์* (The Fall of the Amazing Zalindas) ซึ่งเป็นเล่มแรกของหนังสือชุด *เชอร์ล็อก โฮมส์กับแก๊งนักสืบ ไม่ธรรมดา* (Sherlock Holmes and the Baker Street Irregulars)

1.3 สมมติฐานของการวิจัย

การแปลการอธิบายความหมายจำเป็นต้องคำนึงถึงรูปแบบทางภาษา (Frame) และภาพที่เกิดขึ้น (Scene) ทั้งในส่วนของคำหรือวลีต้น และในส่วนของกรอธิบายความหมาย และวิเคราะห์อรรถลักษณะของคำหรือวลี (componential analysis) เพื่อให้บทแปลเกิดสมมูลภาพ และสามารถนำคำแปลของคำหรือวลีต้นไปใช้ในประโยคอื่นของตัวบทฉบับแปลได้

1.4 ขอบเขตการวิจัย

ผู้วิจัยศึกษาแนวทางการแปลการอธิบายคำจำกัดความในวรรณกรรมชุด *A Series of Unfortunate Events* ซึ่งเป็นเรื่องราวเกี่ยวกับ 3 พี่น้องตระกูลโบดแลร์ ประกอบด้วย “ไวโอเล็ต” พี่สาวคนโต เด็กสาวอายุ 14 ปี ผู้ชื่นชอบการประดิษฐ์คิดค้น “เคลาส์” น้องชายคนกลาง เด็กชายอายุ 12 ปี ผู้ชื่นชอบการอ่าน และชั้นนี้ น้องสาวคนสุดท้อง เด็กน้อยอายุ 4 ขวบ ผู้ชื่นชอบการกัดข้าวของต่าง ๆ โชคร้ายของพี่น้องตระกูลโบดแลร์เริ่มขึ้นในเช้าวันหนึ่ง ระหว่างที่พวกเขาไปเที่ยวเล่นที่หาดไบรนี (Briny Beach) ก่อนที่มิสเตอร์โพนาธานาคาร์และผู้จัดการมรดกของตระกูลโบดแลร์จะแจ้งข่าวร้ายให้สามพี่น้องได้ทราบว่า เปลวไฟได้มอดบ้านของพวกเขาไปพร้อมกับพ่อแม่ ทั้งสามจึงกลายเป็นเด็กกำพร้า และถูกส่งไปอยู่กับญาติห่าง ๆ ที่พวกเขาไม่เคยแม้แต่จะได้ยินชื่อ นามว่า “เคาต์โอลาฟ” ผู้ประกอบอาชีพนักแสดง แต่ที่โชคร้ายไปกว่านั้นพี่น้องตระกูลโบดแลร์ทราบในภายหลังว่า เคาต์โอลาฟต้องการทรัพย์สินมรดกทั้งหมดของตระกูลโบดแลร์ อย่างไรก็ตามมรดกของตระกูลโบดแลร์จะไม่สามารถนำมาใช้ได้จนกว่าไวโอเล็ตจะอายุครบ 18 ปีบริบูรณ์ ถึงแม้ในที่สุดสามพี่น้องตระกูลโบดแลร์จะสามารถเปิดโปงแผนร้ายของเคาต์โอลาฟ และได้ไปอยู่กับญาติคนอื่นหรือหนีไปได้หากแต่เคาต์โอลาฟยังสามารถตามทั้งสามไป และคอยวางแผนการใหม่ ๆ เพื่อที่จะชิงเอาทรัพย์สินสมบัติของตระกูลโบดแลร์มาเป็นของตนทั้งหมด

วรรณกรรมชุดเรื่องนี้มีจำนวนทั้งหมด 13 เล่ม หนังสือเล่มแรกชื่อตอนว่า “The Bad Beginning” ตีพิมพ์ครั้งแรกเมื่อปี 1991 โดยสำนักพิมพ์ HarperCollins ตามมาด้วย อีก 12 เล่ม ได้แก่ “The Reptile Room” “The Wide Window” “The Miserable Mill” “The Austere Academy” “The Ersatz Elevator” “The Vile Village” “The Hostile Hospital” “The Carnivorous Carnival” “The Slippery Slope” “The Grim Grotto” “The Penultimate Peril” และเล่มสุดท้าย “The End”

ผู้วิจัยสนใจศึกษาวิจัยแนวทางการแปลการอธิบายความหมายในวรรณกรรมชุด *A Series of Unfortunate Events* เล่มที่ 1 - 13 โดยแบ่งรูปแบบของลักษณะการอธิบายความหมาย ดังนี้

รูปแบบที่ 1 การอธิบายความหมายแบบตรงตัว

	From	Pg.	English	Pg.	Thai
1	2. The Reptile Room: Ch.11	161	It is very difficult, experts have told us, to find a needle in a haystack, which is why “ needle in a haystack ” has become a rather hackneyed phrase meaning “ something that is difficult to find. ”	108	ผู้เชี่ยวชาญบอกเราว่าการงมเข็มในมหาสมุทรเป็นเรื่องยากมาก ซึ่งเป็นสาเหตุที่ทำให้สำนวน “ งมเข็มในมหาสมุทร ” เป็นสำนวนที่ใช้กันบ่อยจนออกนอกระเบียบ สำนวนนี้หมายถึง “ ของที่หายาก ”
2	3. The Wide Window: Ch.3	44	But then Aunt Josephine smiled, and Violet’s hopes were dashed , a word which here means “ shattered. ”	35	แต่แล้วป้าโจเซฟินก็ยิ้ม ทำให้ความหวังของไวโอเล็ตมลายไป คำว่า “ มลาย ” ในที่นี้หมายความว่า “ ถูกทำลายจนแตกละเอียด ”

รูปแบบที่ 2 การอธิบายความหมายตามสถานการณ์

	From	Pg.	English	Pg.	Thai
1	1. The Bad Beginning: Ch.9	110	Klaus sighed, and relinquished —a word which here means “ gave to Count Olaf even though he didn’t want to ”—the book on nuptial law.	76	เคลาส์ถอนหายใจและยอมเสียหนังสือกฎหมายเกี่ยวกับการสมรสไป “ ยอมเสีย ” ในที่นี้หมายความว่า “ เอาหนังสือให้เคาน์โอฟไปถึงแม้เขาจะไม่อยากให้ ”
2	2. The Reptile Room: Ch.6	79	All afternoon, the three children had sat and worried in the Reptile Room, under the mocking stare of Stephano and the oblivious—the word “ oblivious ” here means “ not aware that Stephano was really Count Olaf and thus being in a great deal of danger ”—chatter of Uncle Monty.	57	ตลอดบ่ายวันนั้น เด็กทั้งสามคนนั่งวิตกกังวลอยู่ในห้องอสรพิษ โดยมีสายตาของสเตฟาโนจ้องมองอย่างเย้ยหยัน และฟังลุงมอนตี้ที่คุยอย่างไม่ระแคะระคายอะไรเลย คำว่า “ ระแคะระคาย ” ในที่นี้หมายถึง “ ลุงมอนตี้ไม่รู้ความจริง ๆ แล้วสเตฟาโนคือเคาน์โอฟ ดังนั้นเขาจึงตกอยู่ในอันตรายอย่างใหญ่หลวง ”

รูปแบบที่ 3 การอธิบายความหมายด้วยการใช้ความหมายมากกว่าหนึ่งความหมาย

	From	Pg.	English	Pg.	Thai
1	2. The Reptile Room: Ch.11	156	The result looked like a piece of metal you might not notice if it lay in the street, but in fact what Violet had made was a crude—the word “ crude ” here means “ roughly made at the last minute ” rather than “ rude or ill-mannered ”—lockpick.	105	เมื่อเสร็จแล้วมันก็ดูเหมือนโลหะธรรมดา ๆ ชิ้นหนึ่ง ซึ่งถ้าหล่นอยู่บนถนนคุณก็คงจะไม่ได้สังเกตเห็น แต่จริง ๆ แล้วสิ่งที่ไวโอเล็ตทำคือกุญแจฝอย่างหยาบ ๆ คำว่า “ หยาบ ” ในที่นี้หมายถึง “ ทำอย่างคร่าว ๆ ในนาทีสุดท้าย ” ไม่ใช่ “ กิริยาหยาบคาย หรือไม่สุภาพ ”
2	3. The Wide Window: Ch.10	150	The storm finally broke—the word “ broke ” here means “ ended ,” rather than “ shattered ” or “ lost all its money ”—and the clouds parted to reveal an almost-full moon.	97-99	ในที่สุดพายุก็หายไป คำว่า “ หาย ” ในที่นี้หมายถึง “ จบลง ” มากกว่าจะหมายถึงอะไรอย่าง “ เงินหาย ” กลุ่มเมฆแยกออก เผยให้เห็นพระจันทร์เกือบเต็มดวง

รูปแบบที่ 4 การอธิบายด้วยการหลากคำหรือการใช้คำที่ง่ายกว่าหรือซับซ้อนน้อยกว่า

	From	Pg.	English	Pg.	Thai
1	3. The Wide Window: Ch.1	6	““ Dowager, ” Klaus whispered to Violet, “is a fancy word for ‘ widow. ’”	12	“ คุณหญิงทรงเครื่อง ” เคลาส์กระซิบกับไวโอเล็ต “เป็นคำพูดลวดลายที่ใช้เรียก ‘ แม่เฒ่า ’ นะ”
2	3. The Wide Window: Ch.13	203	Klaus looked assuaged , which is a fancy word for “ relieved ” that he had learned by reading a magazine article.	131	เคลาส์ดูท่าทางคลายกังวล คำว่า “ คลายกังวล ” เป็นคำค่อนข้างหรูหรา หมายความว่า “ โล่งอก ” เคลาส์เรียนรู้คำนี้มาจากการอ่านบทความในนิตยสาร

1.5 ระเบียบวิธีวิจัย

การศึกษาวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพและใช้กระบวนทัศน์แบบอุปนัย มีระเบียบวิธีวิจัยโดยการเก็บข้อมูลเชิงเอกสาร (documentary research)

ผู้วิจัยเก็บและวิเคราะห์ข้อมูลข้อความที่มีลักษณะการให้คำนิยามจากตัวบทต้นฉบับและฉบับแปล เอกสารเกี่ยวกับทฤษฎีการแปล เช่น การวิเคราะห์อรรถลักษณะ (componential analysis) และทฤษฎี Scene-and-frame Semantics ของ Fillmore แนวทางการวิเคราะห์ตัวบทประเภทวรรณกรรม เช่น ทฤษฎีวิเคราะห์ตัวบทประเภทของ Nord แนวทางการแปลแบบตีความ (Interpretative Approach) ของ Jean Delisle และแนวทางการแปลวรรณกรรมสรุปโดย อาจารย์ วัลยา วิวัฒน์ศร (2545) รวมถึงงานวิจัยที่เกี่ยวกับกลวิธีและแนวทางการข้อความที่มีลักษณะการให้คำนิยาม และการจัดให้คำนิยามในการจัดทำพจนานุกรม

1.6 ขั้นตอนการศึกษาวิจัย

- 1.6.1 ศึกษาทบทวนทฤษฎีและแนวทางการแปลที่เกี่ยวข้อง
- 1.6.2 ศึกษาทบทวนทฤษฎีการวิเคราะห์ตัวบทประเภทวรรณกรรม
- 1.6.3 วิเคราะห์ตัวบทต้นฉบับเพื่อเข้าใจตัวบท
- 1.6.4 ศึกษาทบทวนเกี่ยวกับแนวทางการวิเคราะห์อรรถลักษณะ (componential analysis)
- 1.6.5 ศึกษาทบทวนเกี่ยวกับทฤษฎี Scene-and-frame Semantics
- 1.6.6 รวบรวมข้อความที่มีลักษณะการให้คำนิยามในวรรณกรรมเรื่อง *A Series of Unfortunate Events* และจัดกลุ่มตามลักษณะการให้คำนิยาม
- 1.6.7 วิเคราะห์แนวทางการแปลข้อความที่มีลักษณะการอธิบายความหมาย
- 1.6.8 สรุปผลการวิจัยและรายงานผล

1.7 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.7.1 ได้ความรู้ทางด้านแนวทางและข้อจำกัดการแปลข้อความที่มีลักษณะการอธิบายความหมายจากวรรณกรรมเรื่อง *A Series of Unfortunate Events* รวมถึงตัวอย่างการแปลในแต่ละกลวิธี

1.7.2 สามารถนำผลการวิจัยไปใช้เป็นแนวทางในการแปลตัวบทที่มีข้อความที่มีการให้ความหมายได้อย่างเหมาะสม

บทที่ 2

การทบทวนทฤษฎีและแนวคิดที่เกี่ยวข้อง

2.1 ระเบียบวิธีที่เกี่ยวข้องกับการแปล

2.1.1 ทฤษฎีวาทกรรมวิเคราะห์ของ Christiane Nord

การแปลตัวบทต้นฉบับนั้น นอร์ด (2005) กล่าวว่าผู้แปลจะต้องวิเคราะห์องค์ประกอบภายนอกตัวบทและองค์ประกอบภายในตัวบท เพื่อให้ผู้แปลสามารถตัดสินใจได้ว่าผู้แปลจะตัดสินใจแปลอย่างไร นอร์ดได้แบ่งองค์ประกอบภายนอกตัวบทและภายในตัวบทไว้ดังนี้

องค์ประกอบภายนอกตัวบทนั้น หมายถึงองค์ประกอบของสถานการณ์จริงที่มีการนำตัวบทไปใช้เป็นเครื่องมือในการสื่อสาร มีดังนี้

1) ผู้ส่งสาร (Sender) ผู้ส่งสารตามนิยามของนอร์ดคือผู้แต่ง ไม่ใช่ผู้ผลิตตัวบท ผู้แปลควรทราบว่าผู้แต่งคือใคร การทราบประวัติโดยคร่าวของผู้แต่งจะช่วยให้ผู้แปลทราบเจตนาของผู้แต่งรวมถึงปัจจัยภายนอกอื่นของตัวบทได้

2) เจตนาของผู้ส่งสาร (Sender's intention) เจตนาของผู้ส่งสารเกิดจากการมองของผู้ส่งสาร ซึ่งเป็นองค์ประกอบภายนอกที่สำคัญที่ผู้แปลต้องวิเคราะห์ชัดเจน

3) ผู้รับสาร (Audience) ผู้รับสารมีสองกลุ่มคือ ผู้รับสารตัวบทต้นฉบับและผู้รับสารงานแปล ในการแปลตัวบท ผู้แปลจำเป็นต้องคำนึงถึงผู้รับสารงานแปลเป็นอย่างมาก เนื่องจากผู้รับสารงานแปลไม่ได้อยู่ในวัฒนธรรมเดียวกับผู้รับสารตัวบทต้นฉบับ ผู้แปลจะต้องประเมินความรู้พื้นฐานของผู้รับสารเพื่อเลือกใช้ภาษาได้อย่างเหมาะสม

4) สื่อ (Medium) คือสิ่งที่นำพาตัวบทไปยังผู้รับสาร ซึ่งอาจเป็นการสื่อสารแบบลายลักษณ์อักษรหรือแบบปากเปล่า อาจอยู่ในรูปสื่อสิ่งพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์ การที่ผู้แปลเข้าใจประเภทของสื่อที่ผู้ส่งสารใช้ จะช่วยให้ผู้แปลเลือกใช้สื่อและระดับภาษาได้เหมาะสมกับผู้รับสารงานแปลมากที่สุด

5) สถานที่ (Place of Communication) ปัจจัยด้านสถานที่ เป็นปัจจัยที่บ่งบอกว่าตัวบทต้นฉบับผลิตขึ้นที่ใด ช่วยให้ผู้แปลเข้าใจสภาพวัฒนธรรมของตัวบทต้นฉบับ รวมถึงภาษาที่ใช้ในตัวบทต้นฉบับว่ามีกฎเกณฑ์ใดครอบคลุมอยู่บ้าง เช่น ภาษาถิ่น สำเนียง เป็นต้น

6) เวลา (Time of Communication) ปัจจัยด้านเวลาที่ตัวบทผลิตขึ้น อาจเป็นสิ่งที่ช่วยบ่งบอกภาษาที่ใช้ว่าเป็นสำนวนยุคเก่าหรือยุคใหม่ เนื่องจากภาษามีการเปลี่ยนแปลงไปตามกาลเวลา ดังนั้น เวลาที่ตัวบทผลิตขึ้นเป็นปัจจัยที่ผู้แปลควรคำนึงถึง เพื่อเลือกใช้ภาษาให้เหมาะสม

7) โอกาสพิเศษ (Motive of Communication) ตัวบทต้นฉบับบางประเภทอาจมีการจัดทำขึ้นเพื่อโอกาสพิเศษ เช่น งานแต่งงาน งานศพ คำประกาศ บันทึกการประชุม เป็นต้น โอกาสพิเศษต่าง ๆ เหล่านี้จะเป็นตัวกำหนดเจตนา รูปแบบภาษา รวมถึงกลุ่มคำศัพท์ที่ใช้ในตัวบทนั้น

8) หน้าที่ของตัวบท (Text Function) คือหน้าที่ของการสื่อสารของตัวบท โดยแบ่งออกเป็น 3 ประเภทหลักคือ 1. ตัวบทประเภทบรรณาการ (Informative Text) เป็นตัวบทที่มุ่งเน้นการให้ข้อมูลความรู้เป็นหลัก 2. ตัวบทประเภทจินตนาสาร (Expressive Text) เป็นตัวบทที่เน้นแสดงอารมณ์ ความรู้สึกนึกคิดของผู้ส่งสาร และ 3. ตัวบทประเภทโฆษณาสาร (Persuasive Text) เป็นตัวบทที่มุ่งเน้นการชักจูงผู้ส่งสารให้คล้อยตามหรือกระทำการอย่างใดอย่างหนึ่ง

องค์ประกอบภายในตัวบท เป็นองค์ประกอบที่ผู้แปลจะต้องวิเคราะห์เพื่อจับความหมายและรูปแบบของตัวบท องค์ประกอบภายในตัวบทมีดังนี้

1) หัวข้อเรื่อง (Subject Matter) หัวข้อเรื่องเป็นปัจจัยที่บ่งบอกว่าตัวบทนั้นเป็นเรื่องอะไร ต้องอาศัยความรู้สาขาใดบ้างเพื่อเข้าใจตัวบท หัวข้อเรื่องจะสัมพันธ์กับตัวบทเพื่อแสดงถึงความเกี่ยวเนื่องของตัวบทนั้น

2) เนื้อหา (Content) คือเนื้อหาของตัวบท เป็นสิ่งที่ผู้แปลจะต้องวิเคราะห์ไม่ว่าจะทั้งในด้านความหมายหรือด้านโครงสร้าง เอนำมาเรียบเรียงใหม่เป็นภาษาของตนเอง ทำให้ผู้แปลสังเกตเห็นเนื้อหาที่ผู้แต่งละไว้ในฐานที่เข้าใจ และเนื้อหาที่ขาดความเกี่ยวเนื่อง

3) เนื้อความที่ละไว้ในฐานที่เข้าใจ (Presupposition) เป็นสิ่งที่ผู้ส่งสารคาดหวังว่าผู้รับสารจะเข้าใจได้เอง เนื่องจากผู้รับสารเป็นผู้ที่มีโลกทัศน์กว้างไกลโดยรู้สิ่งนั้นได้โดยที่ผู้พูดไม่จำเป็นต้องเอ่ยถึง โดยปกติผู้รับสารและผู้ส่งสารที่อยู่ในวัฒนธรรมเดียวกันจะไม่พบปัญหาหากใช้เนื้อความที่ละไว้ในฐานที่เข้าใจ แต่เมื่อตัวบทต้นฉบับมาจากอีกวัฒนธรรมหนึ่ง ผู้แปลจำเป็นต้องคำนึงว่าเนื้อความที่ละไว้ในฐานที่เข้าใจที่ปรากฏในตัวบทต้นฉบับนั้น ผู้รับสารปลายทางจะสามารถทำความเข้าใจได้หรือไม่ เพื่อให้ผู้แปลสามารถถ่ายทอดงานแปลได้อย่างมีประสิทธิภาพ และทำให้ผู้รับสารงานแปลเข้าใจตัวบทได้เช่นเดียวกับที่ผู้รับสารตัวบทต้นฉบับเข้าใจ

4) โครงสร้างของตัวบท (Text Composition) เป็นสิ่งที่ผู้แปลต้องวิเคราะห์เพื่อให้ทราบชนิดและหน้าที่ของตัวบท โดยแบ่งการวิเคราะห์ออกเป็นระดับมหภาค (macro-structure) คือการวิเคราะห์โครงสร้างในภาพรวม และระดับจุลภาค (micro-structure) คือการวิเคราะห์ในระดับย่อหน้า

5) อวัจนภาษา (Non-verbal Elements) หมายถึงสิ่งที่ผู้ส่งสารใช้สื่อสารโดยไม่ใช้สิ่งที่เป็นภาษา เช่น ภาพประกอบ รูปแบบอักษร ตารางต่าง ๆ เป็นต้น อวัจนภาษาในตัวบทมีความเกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมของผู้ส่งสารต้นฉบับ ดังนั้นผู้แปลจึงควรต้องวิเคราะห์วัฒนธรรมผ่านอวัจนภาษาที่ผู้ส่งสารตัวบทต้นฉบับใช้

6) คำศัพท์ (Lexis) เป็นสิ่งที่ผู้แปลต้องวิเคราะห์ เนื่องจากกลุ่มหรือวงคำศัพท์ที่ปรากฏในตัวบทต้นฉบับ จะเป็นตัวกำหนดชนิดหรือประเภทของตัวบท รวมถึงสะท้อนวัจนลีลาของผู้ส่งสาร การวิเคราะห์คำศัพท์จะช่วยให้ผู้แปลเข้าใจความหมายแฝงของตัวบทต้นฉบับ ทำให้ผู้แปลเลือกใช้คำแปลที่สะท้อนทั้งความหมายตรงและความหมายแฝงของตัวบทต้นฉบับ

7) โครงสร้างประโยค (Sentence Structure) วิเคราะห์โดยเน้นการวิเคราะห์ด้านรูปแบบหน้าที่ และวัจนลีลาของตัวบท ผู้แปลควรมีความรู้เรื่องประโยคหลักและประโยคย่อย สามารถวิเคราะห์รูปประโยค ความยาวและความต่อเนื่องของประโยคได้ รวมถึงเข้าใจโครงสร้างประโยคที่เป็นลักษณะเฉพาะของตัวบทหนึ่ง

8) ลักษณะเหนือหน่วยเสียง (Supra-segmental Features) คือลักษณะอื่นที่ปรากฏในรูปลักษณะของภาษาที่ผู้ส่งสารต้นฉบับใช้ เช่น น้ำเสียง ตัวหน้า ตัวเอียง หรือตัวพิมพ์ใหญ่ ลักษณะเหนือหน่วยเสียงอาจเป็นสิ่งที่สื่อเจตนาหรือทัศนคติของผู้ส่งสารที่มีต่อเรื่องที่สื่อ

2.1.2 ทฤษฎีการแปลวรรณกรรม

วัลยา วิวัฒน์ศร (2545:154) ได้ให้คำนิยามของการแปลวรรณกรรมไว้ว่า การแปลวรรณกรรมคือการถ่ายทอดความหมายและวรรณศิลป์จากตัวบทภาษาหนึ่งไปเป็นตัวบทอีกภาษาหนึ่งถึงระดับการสร้างสรรคของนักประพันธ์ โดยยังรักษาบริบททางวัฒนธรรมในต้นฉบับเดิมและคำนึงถึงผู้อ่านฉบับแปลเสมอ

นอกจากนี้ วัลยาได้กล่าวขั้นตอนของการแปลวรรณกรรมไว้ 4 ขั้นตอน ดังนี้

1) การทำความเข้าใจฉบับแปล เป็นขั้นตอนที่จะต้องอาศัยความรู้ทั้งในตัวบทและนอกตัวบทวรรณกรรม ซึ่งผู้แปลจะต้องรู้จักวรรณกรรมโดยละเอียด

2) การถ่ายทอดความหมาย หรือ การแปล มีขั้นตอน ดังนี้

2.1) การพิจารณาภาษาและภาษาที่ใช้แปล ผู้แปลจะต้องพิจารณาภาษาที่จะใช้ถ่ายทอดความหมายให้สอดคล้องกับภาษาของต้นฉบับในแง่ของ ความเก่า-ใหม่ ภาษาเขียน-ภาษาปาก ภาษาวรรณคดี และเสียงในต้นฉบับ

2.2) การคำนึงถึงบริบททางวัฒนธรรม ผู้แปลต้องรักษาวัฒนธรรมของภาษาต้นฉบับไว้ และหาวิธีถ่ายทอดให้ผู้อ่านเข้าใจ เพื่อให้ผู้อ่านฉบับแปลได้รู้จักวัฒนธรรมของชาติอื่น

2.3) การคำนึงถึงผู้อ่าน ผู้แปลต้องใช้วิจารณญาณในการแก้ปัญหาการแปลแต่ละกรณี เพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจได้โดยไม่สะดุด สิ่งสำคัญที่ผู้แปลต้องคำนึงเป็นอันดับหนึ่งคือ ผู้แปลควรถ่ายทอดรูปประโยคที่ใช้ตามโครงสร้างไวยากรณ์ไทยให้ได้มากที่สุด

3) การตรวจสอบและแก้ไขโดยผู้แปล ผู้แปลจะต้องตรวจสอบและแก้ไขให้ผู้อ่านเข้าใจตามที่ผู้แปลคาดหวังไว้ โดยมีขั้นตอน ดังนี้

3.1) การตรวจสอบเทียบเคียงกับต้นฉบับเดิม

3.2) การตรวจสอบการใช้คำ

3.3) การตรวจสอบรูปประโยค

3.4) การกล่าวนวนภาษา

4) การตรวจแก้ไขโดยบรรณาธิการต้นฉบับแปล เป็นการตรวจสอบว่าการถ่ายทอดความหมายของผู้แปลจะเป็นไปโดยเที่ยงตรง และสามารถสื่อความหมายตามที่ผู้ประพันธ์ต้องการ

2.1.3 ทฤษฎี Scenes-and-frame Semantics ของ Charles J. Fillmore

วรรณฯ แสงอร่ามเรือง (2552: 54-61) กล่าวถึงทฤษฎี Scenes-and-frame Semantics ไว้ว่าเป็นหลักที่เน้นความสำคัญของการสร้างสรรค์ในการสร้างรูปแบบใหม่ในภาษาปลายทาง โดยควรมีการพิจารณาภาพรวมของโครงสร้างทางภาษา การใช้ภาษา ความเข้าใจภาษา การเปลี่ยนแปลงของภาษาและการเรียนรู้ภาษา

ความรู้ต้นแบบของแต่ละคนสร้างมาจากประสบการณ์ของคน ๆ นั้น เริ่มจากการเรียนรู้ความหมายจากภาพรวมของสถานการณ์ในขณะนั้น และพยายามทำให้เป็นนามธรรม เพื่อที่จะนำไปใช้กับสถานการณ์ใหม่โดยพิจารณาว่าจะสามารถใช้คำศัพท์ที่เรารู้กับสถานการณ์ใหม่ได้หรือไม่ ฟิลล์มอร์เรียกประสบการณ์ที่เคยผ่านมามาว่า scene และนิยาม frame ว่าหมายถึงคำหรือรูปแบบทางภาษาที่ใช้เรียกสถานการณ์นั้น

การเข้าใจเหตุการณ์หรือการปะติดปะต่อเหตุการณ์ต่าง ๆ นั้น ผู้อ่านจะอาศัยประสบการณ์พื้นฐานของตนเอง ดังนั้นคนเราจึงตีความสถานการณ์หรือเรื่องต่าง ๆ แตกต่างกันไปได้หลายรูปแบบ และรูปแบบทางภาษา (frames) ที่ผู้พูดหรือผู้เขียนเลือกนำมาใช้ในการสื่อสาร จะกระตุ้นให้เกิดภาพ (Scenes) ในสมองของผู้ฟังหรือผู้อ่าน

ทั้งนี้ ในการแปลนั้น ผู้แปลจะต้องอ่านทำความเข้าใจตัวบท (frames) จนกระทั่งเกิด scenes ในสมองของผู้แปล ก่อนจะถ่ายทอดออกมาเป็นภาษาปลายทาง ซึ่งผู้แปลมีความสำคัญมาก เพราะต้องเลือกสรร frames ในภาษาปลายทางให้เหมาะสม โดยคำนึงว่าตนต้องการให้เกิด scene ใดในจินตนาการของผู้อ่านงานแปลนั้น และผู้แปลจะต้องตรวจสอบอยู่เสมอว่า frames ที่ตนเลือกใช้ในภาษาปลายทางนั้นเป็น frames ที่ดีที่สุดแล้วหรือไม่

การแปลตัวบทวรรณกรรมเยาวชนเรื่อง *A Series of Unfortunate Events* ต้องอาศัยจินตนาการในการตีความสถานการณ์ตามบริบท ดังนั้นจึงต้องอาศัยหลักอรรถศาสตร์เรื่อง scenes-and-

frames Semantics ซึ่งเป็นการสร้างสรรค์รูปแบบใหม่ในภาษาปลายทาง ทำให้ผู้วิจัยมีหลักวิเคราะห์การเลือกใช้คำแทนภาพที่เกิดขึ้นในสมองได้

2.1.4 แนวทางการแปลแบบตีความ (Interpretative Approach) ของ Jean Delisle

เดอลิลล์ (1980: 53-69) กล่าวถึงกระบวนการแปลว่ามีองค์ประกอบ 3 ประการดังนี้

1) การทำความเข้าใจ (Comprehension) เป็นการทำความเข้าใจตัวบท โดยใช้ความเข้าใจทางภาษาและความรู้ด้านเนื้อหาสาระที่เกี่ยวข้อง แบ่งเป็น 2 ระดับ

1.1) การทำความเข้าใจในระดับความหมายของคำ (Signification) เป็นการทำความเข้าใจคำศัพท์และโครงสร้างทางไวยากรณ์

1.2) การทำความเข้าใจในระดับความหมายโดยรวม (Understanding Meaning) เป็นการทำความเข้าใจตัวบทให้ลึกซึ้งโดยอาศัยบริบทและความรู้ด้านอื่นนอกจากด้านภาษา

2) การผล่ออกจากรูปแบบของภาษา (Reformulation) เป็นกระบวนการที่สมองจะประมวลผลโดยอาศัยความรู้และประสบการณ์ของผู้แปลทำการเทียบเคียงโดยใช้เหตุผล (Reasoning by analogy) จนได้คำที่มีความหมายเหมือนกันในภาษาปลายทาง ทั้งนี้ผู้แปลอาจเปรียบเทียบหาความหมายที่คล้ายคลึงกันผ่านการเชื่อมโยง (Association) กระบวนการหาเหตุผล (Deduction) หรือการอนุมาน (Inference)

3) การตรวจสอบความถูกต้อง (Verification) เป็นการตรวจสอบความถูกต้องในการถ่ายทอดความหมาย ซึ่งเป็นการตีความครั้งที่ 2 หลังจากที่ได้ร่างคำแปลมาแล้ว ผู้แปลจะเทียบเคียงร่างคำแปลกับวาทกรรมที่ผล่ออกจากรูปแบบของภาษา แล้วเลือกร่างคำแปลสุดท้ายที่มีสมมูลภาพใกล้เคียงกับต้นฉบับมากที่สุด

บทที่ 3

การวิเคราะห์ตัวบท

3.1 การวิเคราะห์ตัวบทต้นฉบับและฉบับแปล

3.1.1 การวิเคราะห์องค์ประกอบภายนอก

1) ผู้ส่งสาร (Sender) ผู้ส่งสารของตัวบทต้นฉบับนี้คือ Daniel Handler นักเขียนชาวอเมริกัน เกิดเมื่อวันที่ 28 กุมภาพันธ์ 1970 ที่เมืองซานฟรานซิสโก รัฐแคลิฟอร์เนีย Handler โด่งดังจากงานเขียนเรื่อง *A Series of Unfortunate Events* และ *All the Wrong Questions* โดยใช้นามปากกา Lemony Snicket นอกจากนี้ เขายังมีงานเขียนที่ใช้ชื่อของเขาเอง เรื่อง *The Basic Eight* นอกจากอาชีพนักเขียนแล้ว เขายังเป็นนักดนตรี และได้แต่งเพลง “Radio” ให้วง One Ring Zero และเพลง “The Gibbons Girl” ให้ Chris Ewen อีกด้วย

จากประวัติของผู้ส่งสาร ทำให้ทราบว่าวรรณกรรมชุดนี้เป็นวรรณกรรมที่เขียนโดยใช้ American English อีกทั้งผู้ส่งสารยังเลือกใช้นามปากกาในการแต่งหนังสือเล่มนี้ นามปากกาดังกล่าวนั้น ปรากฏเป็นตัวละครในวรรณกรรมด้วย นั่นแสดงให้เห็นว่าผู้ส่งสารต้องการเล่าเรื่องผ่านมุมมองของผู้ส่งสารเอง

ผู้ส่งสารฉบับแปลคือ อาริตา พงศ์ธรานนท์ จบการศึกษาจากคณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ เป็นผู้แปลหนังสือเล่มนี้ทั้ง 13 เล่ม รวมถึงหนังสือเรื่อง *เลโมนี่ สนิคเก็ต อัตชีวประวัติไม่ธรรมดา (Lemony Snicket : The Unauthorized Autobiography)* นอกจากนี้ยังมีผลงานแปลอื่น เช่น *หัวใจไม่กลัวฝน (THE ART OF RACING IN THE RAIN)* ของ Garth Stein *สองแสบในปราสาทอาถรรพ์ (The God of Mischief)* ของ Paul Bajoria และ *ฆาตกรรมในคณะละครสัตว์ (The Fall of the Amazing Zalindas)* ซึ่งเป็นเล่มแรกของหนังสือชุด *เชอร์ล็อก โฮมส์กับแก๊งนักสืบไม่ธรรมดา (Sherlock Holmes and the Baker Street Irregulars)*

อาริตา ผู้ส่งสารฉบับแปล แปลหนังสือเล่มแรกของวรรณกรรมชุด *อยากให้เรื่องนี้ไม่มีโชคร้าย* เมื่อปี 2545 นับเป็นวรรณกรรมเล่มแรก ๆ ที่เป็นงานแปลของอาริตา ภาษาที่ผู้ส่งสารฉบับแปลใช้จึงมีการพัฒนาจนมีวลีลาล่าไกลเคียงกับต้นฉบับมากขึ้นทุกเล่ม เนื่องจากผู้ส่งสารฉบับแปลมีเวลาในการทำความเข้าใจตัวบทต้นฉบับมากขึ้น

2) เจตนาของผู้ส่งสาร (Sender’s Intention) ผู้ส่งสารได้เล่าเรื่องราวความยากลำบากของชีวิตเด็กกำพร้าโบดแลร์ทั้งสาม ที่ต้องเผชิญกับความร้ายกาจของเคาต์โอลาฟ ผ่านการเล่าเรื่องจากตัวละครที่ชื่อ Lemony Snicket ที่ผู้ส่งสารใช้เป็นนามปากกาในการประพันธ์วรรณกรรมชุดนี้

ผู้วิจัยเห็น ผู้ส่งสารตั้งใจที่จะถ่ายทอดประสบการณ์การเผชิญความยากลำบากของเด็กกำพร้า โบทแลร์ ในการเล่าเรื่องนั้น ผู้ส่งสารได้แฝงเจตนาของการเสียดสีมุมมองของผู้ใหญ่ที่มีต่อเด็ก ทั้งด้านเนื้อหา และด้านวจนลีลา โดยมีเจตนาที่จะเสียดสีว่า ผู้ใหญ่มักมองความเห็นของเด็กว่าเป็นจินตนาการ เรื่องเพื่อจ้อ ขวนฝืน เพียงเพราะเด็กผ่านโลกมาน้อยกว่า หรือเพียงเพราะเข้าใจว่าเด็กนั้นไม่อาจเข้าใจความยากลำบากของ ชีวิตดังเช่นที่ผู้ใหญ่เข้าใจได้ แตกต่างจากเจตนาของผู้ประพันธ์วรรณกรรมเยาวชนบางส่วนที่มักมีเจตนาให้ ผู้อ่านเยาวชนรับรู้ด้านสวยงามของโลกใบนี้

สำหรับเจตนาของผู้ส่งสารฉบับแปล ผู้ส่งสารฉบับแปลมีเจตนาการส่งสารเช่นเดียวกันกับผู้ส่ง สารต้นฉบับ คือต้องการให้ตัวบทเป็นวรรณกรรมเยาวชนที่เสียดสีมุมมองของผู้ใหญ่ที่มีต่อเด็ก ผู้แปลไม่ได้ ปรับภาษาหรือเนื้อเรื่องให้เข้าใจง่ายขึ้น หากแต่แปลให้เกิดสมมูลภาพใกล้เคียงกับต้นฉบับมากที่สุดเนื่องจากมี เจตนาการส่งสารเช่นเดียวกันกับผู้ส่งสารต้นฉบับ

3) ผู้รับสาร (Audience) ผู้รับสารต้นฉบับ หรือ Source-text audience คือ เยาวชนทั่วไป ที่ แสวงหาวรรณกรรมที่สะท้อนชีวิตในระดับภาษาที่ตนสามารถเข้าใจได้ ทั้งนี้ผู้รับสารของวรรณกรรมชุดนี้มัก เป็นผู้ที่ต้องการท้าทายความยากของระดับภาษา เนื่องจากภาษาที่ผู้ส่งสารใช้นั้น ไม่ได้อำนวยความสะดวกให้ผู้รับสาร เยาวชนเข้าใจได้ง่ายทุกช่วงตอน ดังนั้น หากผู้รับสารเป็นผู้รับสารที่ยึดติดกับการอ่านวรรณกรรมเยาวชนตาม ขนบที่เน้นเรื่องราวและภาษาที่เข้าใจง่าย สมวัย ผู้รับสารกลุ่มนั้นจะไม่สามารถทนอ่านวรรณกรรมชุดนี้ได้ จนจบ ขณะที่ผู้อ่านเยาวชนที่พร้อมเปิดรับสิ่งใหม่ การเล่าเรื่องแบบใหม่ และภาษาที่เข้าใจยากขึ้น วรรณกรรม ชุดนี้เป็นเรื่องหนึ่งที่พร้อมจะเปิดโลกของวรรณกรรมให้กับผู้รับสารเยาวชน

ผู้รับสารฉบับแปลคือเยาวชนไทยที่สนใจใคร่อ่านวรรณกรรมแปลที่เป็นวรรณกรรมสะท้อน ชีวิต เช่นเดียวกับผู้รับสารต้นฉบับ ผู้รับสารฉบับแปลอาจรวมถึงผู้ที่ชื่นชอบการอ่านวรรณกรรมแปลที่แสดง วิธีการเล่าเรื่องและใช้สำนวนแบบตะวันตก มิใช่วรรณกรรมแปลที่ปรับเข้าสู่บริบทของวัฒนธรรมไทย

4) สื่อ (Medium) สื่อที่ผู้ส่งสารใช้คือหนังสือ ซึ่งส่งสารโดยผ่านลายลักษณ์อักษร ในการเขียน เรื่องนี้ผู้เขียนใช้ภาษาพูด (Spoken Language) เป็นหลัก เนื่องจากผู้ส่งสารเล่าเรื่องโดยใช้ตัวละครนามว่า Lemony Snicket เป็นผู้เล่าเรื่อง การเล่าเรื่องของ Lemony Snicket เป็นการเล่าเรื่องผ่านมุมมองของผู้ใหญ่ ที่พยายามเข้าใจการกระทำของเด็ก ดังนั้นภาษาที่ใช้ในการเล่าเรื่องของวรรณกรรมชุดนี้เป็นภาษาพูดของ ผู้ใหญ่ ที่ค่อนข้างกึ่งทางการ จะมีเพียงแค่บางช่วงบางตอนเท่านั้นที่ภาษาพูดจะลดระดับให้ง่ายลง เนื่องจาก ผู้ส่งสารต้องการสื่อว่า Lemony Snicket ต้องการสื่อสารให้ผู้อ่านเยาวชนเข้าใจสิ่งที่เขาต้องการจะเล่าได้ แม้บางครั้งการพยายามของ Lemony Snicket ไม่ช่วยให้ผู้รับสารเยาวชนเข้าใจเรื่องราวได้ง่ายขึ้น

สื่อที่ผู้ส่งสารงานแปลเป็นสื่อเดียวกับที่ผู้ส่งสารต้นฉบับใช้ คือเป็นหนังสือ ส่งสารเป็น ลายลักษณ์อักษร กำหนดสื่อเป็นวรรณกรรมเยาวชนเช่นเดียวกับสื่อที่ผู้ส่งสารต้นฉบับใช้

5) หน้าที่ของตัวบท (Text Function) เนื่องจากหนังสือเล่มนี้เป็นวรรณกรรมเยาวชน หน้าที่ของตัวบทจึงมีไว้เพื่อให้ความบันเทิงผสมผสาน และเป็นงานเขียนแบบ Expressive Writing ภาษาที่ใช้จึงเป็นภาษาระดับกึ่งทางการและภาษาที่ค่อนข้างไปทางกันเอง เป็นตัวบทที่มีการแสดงอารมณ์และความรู้สึกนึกคิดของผู้ส่งสาร

หน้าที่ของตัวบทงานแปล ผู้แปลกำหนดหน้าที่ของตัวบทเป็นเช่นเดียวกับหน้าที่ของตัวบทต้นฉบับ คือเป็นงานเขียนแบบ Expressive Writing ผู้แปลสะท้อนอารมณ์และความรู้สึกนึกคิดของผู้ส่งสารต้นฉบับผ่านงานแปล

3.1.2 วิเคราะห์องค์ประกอบภายใน

1) หัวข้อเรื่อง (Subject Matter) หรือชื่อเรื่องของวรรณกรรมชุดนี้คือ *A Series of Unfortunate Events* ประกอบด้วย 13 เล่มหรือ 13 ตอน ได้แก่ “The Bad Beginning” “The Reptile Room” “The Wide Window” “The Miserable Mill” “The Austere Academy” “The Ersatz Elevator” “The Vile Village” “The Hostile Hospital” “The Carnivorous Carnival” “The Slippery Slope” “The Grim Grotto” “The Penultimate Peril” และเล่มสุดท้าย “The End” เมื่อพิจารณาชื่อตอนข้างต้น ผู้ส่งสารสื่อความผ่านชื่อตอนแล้วว่าวรรณกรรมชุดนี้เต็มไปด้วยเหตุการณ์โชคร้าย การเล่าเรื่องในแต่ละเล่มมีแก่นหลัก (Theme) ของแต่ละเล่มแตกต่างกัน ส่วนในฉบับแปล ผู้แปลใช้หัวข้อเรื่องของวรรณกรรมชุดนี้ว่า “อยากให้เรื่องนี้ไม่มีโชคร้าย” และได้แปลชื่อตอนทั้ง 13 หัวข้อว่า “ลางร้ายเริ่มปรากฏ” “ห้องอสรพิษชวนผวา” “บ้านประหลาด” “โรงงานเขย่าขวัญ” “โรงเรียนสันประสาท” “คฤหาสน์อาเพศ” “หมู่บ้านสามัญ” “โรงพยาบาลวิปริต” “เทศกาลระทึกขวัญ” “หน้าผาวิปริต” “ถ้าทะมิน” “หายนะก่อนปิดฉาก” “จุดจบ (แห่งความโชคร้าย)” ผู้แปลได้แปลหัวข้อเรื่องหลักโดยปรับคำให้ดูน่าสนใจยิ่งขึ้น แต่ชื่อตอนของฉบับแปลยังคงรักษาหน้าที่และสื่อแก่นเรื่อง (Theme) ได้ตรงกับต้นฉบับ นั่นคือการสื่อสารว่าวรรณกรรมชุดนี้เต็มไปด้วยเรื่องราวโชคร้ายตามชื่อเรื่องของต้นฉบับ และในการแปลชื่อตอนแต่ละตอน ผู้แปลเลือกใช้คำที่สื่อออกไปทางแง่ลบ และชวนให้ออกสั่นขวัญแขวน เช่น “ชวนผวา” “เขย่าขวัญ” “สันประสาท” “สามัญ” “ระทึกขวัญ” เป็นต้น เพื่อให้สอดคล้องกับชื่อเรื่องของต้นฉบับ และเพื่อตอกย้ำแก่นเรื่องของตัวบทให้ชัดเจนยิ่งขึ้น

2) เนื้อหา (Content) ของตัวบทต้นฉบับแบ่งออกเป็น 13 เล่ม โดยเป็นการเล่าเรื่องของสามพี่น้องโบดแลร์ที่ต้องกลายเป็นเด็กกำพร้า และต้องเผชิญกับการคุกคามของ เคาด์โอลาฟ ตัวร้ายที่หวังจะขูดสมบัติของเด็ก ๆ พร้อมลูกสมุนของเขา ในแต่ละเล่ม ผู้ส่งสารถ่ายทอดเรื่องราวความโชคร้ายของเด็ก ๆ ที่มีสาเหตุจากเคาด์โอลาฟ ในแต่ละเล่ม ผู้ส่งสารจะถ่ายทอดวิธีการจัดการปัญหากับความโชคร้ายของเด็ก ๆ จนได้เห็นพัฒนาการของตัวละครแต่ละตัว รวมถึงค่อย ๆ คลายปมว่าเหตุใดเคาด์โอลาฟจึงปรารถนาสมบัติของพี่น้องโบดแลร์

3) เนื้อความที่ละไว้ในฐานที่เข้าใจ (Presupposition) เนื้อความที่ละไว้ในฐานที่เข้าใจของวรรณกรรมชุดนี้ที่เห็นได้ชัด คือคำศัพท์ที่ใช้ในวรรณกรรมชุดนี้ ผู้ส่งสารคาดการณ์ว่าผู้รับสารจะรู้ความหมายของคำศัพท์ที่ใช้ในวรรณกรรมชุดนี้

อีกสิ่งหนึ่งผู้ส่งสารปลายทางละไว้ในฐานที่เข้าใจคือ สถานที่หรือฉากในตัวบทเป็นสถานที่ที่หนึ่งในโลกใบนี้ เพียงแต่ไม่ได้ระบุชัดเจนว่าตั้งอยู่ในประเทศใด จากการวิเคราะห์คาดการณ์ได้ว่าอาจเป็นเหตุการณ์ที่เกิดในซีกโลกตะวันตก หรือในรัฐใดรัฐหนึ่งสหรัฐอเมริกา บ้านเกิดของผู้ส่งสาร แม้ว่าชื่อสถานที่หรือลักษณะของสถานที่ดูประหลาดเหมือนไม่ได้อยู่ในโลกความเป็นจริง ผู้ส่งสารพยายามบอกใบ้ไว้เสมอว่าเรื่องราวทั้งหมดเกิดขึ้นบนโลกใบนี้ เช่นการบอกเล่าถึงการเดินทางไปประเทศเปรูของบุคคลที่สาม หรือการพยายามใช้ภาษาต่างประเทศ เช่น ภาษาอิตาลี ภาษาฝรั่งเศส หรือภาษาญี่ปุ่นโดยตัว Lemony Snicket เพื่อให้ผู้อ่านรู้สึกว่เรื่องราวร้าย ๆ ทั้งหมดเกิดขึ้นโลกใบนี้

ตัวบทฉบับแปลนั้น ผู้แปลจำเป็นต้องเลือกสรรคำแปลที่ครอบคลุมเนื้อความที่ละไว้ในฐานที่เข้าใจด้านคำศัพท์ เพื่อคงวันลีลา และสะท้อนการเสียดสีตามเจตนาของผู้ส่งสาร ทั้งนี้เนื้อความที่ละไว้ในฐานที่เข้าใจนั้น ไม่เป็นปัญหากับผู้แปลมากนัก เนื่องจากเนื้อความที่ละไว้ในฐานที่เข้าใจของต้นฉบับมีความเป็นสากล

4) โครงสร้างของตัวบท (Text Composition) ผู้ส่งสารแบ่งตัวบทเป็น 13 เล่ม แต่ละเล่มแบ่งออกเป็น 13 บท นับเป็นความตั้งใจของผู้ส่งสารที่ต้องการจะสื่อว่าวรรณกรรมชุดนี้เป็นวรรณกรรมที่เต็มไปด้วยความโชคร้าย เพราะเลข 13 ในวัฒนธรรมตะวันตกเป็นเลขแห่งความโชคร้าย (Unlucky Number) และผู้ส่งสารมักจบเรื่องราวแต่ละบทด้วยการค้างปมไว้ ให้ผู้อ่านรู้สึกอยากติดตาม ขณะที่ผู้ส่งสารจะจบเรื่องราวแต่ละเล่มด้วยเหตุการณ์ที่ทำให้ผู้รับสารรู้สึกโล่งอกกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น แต่เมื่อเริ่มต้นเรื่องราวในเล่มใหม่ ผู้ส่งสารกลับเริ่มเรื่องราวด้วยเหตุการณ์ความโชคร้าย และพยายามโน้มน้าวให้ผู้อ่านวางหนังสือเล่มนี้เสียทุกครั้งที่มีโอกาส

ในการเล่าเรื่อง ผู้ส่งสารมักใช้ประโยคที่ยืดยาว เพื่อสะท้อนลักษณะ (Character) ของตัวละคร Lemony Snicket ว่าเป็นนักเล่าเรื่องที่นำเปื้อ ยืดยาว และมักออกนอกเรื่องอยู่เสมอ เหมือนลักษณะของผู้ใหญ่ที่เมื่อมีการพูดอภิปรายประเด็นใดประเด็นหนึ่ง ผู้ใหญ่มักกล่าวอ้างถึงประสบการณ์ที่ตนเชื่อว่ามีส่วนเกี่ยวข้องกับประเด็นนั้น แม้ว่าความจริงแล้วเป็นเพียงการอวดโอ้ถึงสิ่งที่ตนเคยประสบพบเจอมาแค่นั้นเอง

ในฉบับแปล ผู้แปลพยายามคงโครงสร้างของตัวบทฉบับแปลให้ใกล้เคียงกับตัวบทต้นฉบับมากที่สุด จะมีเพียงแค่บทสนทนาระหว่างตัวละครบางช่วงที่ผู้แปลเลือกที่จะรวบให้เป็นบทสนทนาเดี่ยว เนื่องจากเป็นบทสนทนาของตัวละครเดียวกัน ทั้งนี้การรวบบทสนทนาบางแห่งของผู้แปลไม่ได้ทำให้วันลีลาหรือเจตนาของสารผิดเพี้ยนไปเนื่องจากโครงสร้างอื้นยังคงเดิมเหมือนตัวบทต้นฉบับ

5) อวัจนภาษา (Non-verbal Elements) ที่ปรากฏในวรรณคดีนี้คือภาพประกอบ ภาพประกอบที่ผู้ส่งสารใช้นั้นเป็นภาพประกอบเหตุการณ์ในเรื่อง ดังนั้นผู้แปลจึงสามารถนำภาพประกอบมาใช้ในฉบับแปล เพื่อให้ผู้รับสารฉบับแปลเห็นภาพเช่นเดียวกับที่ผู้รับสารตัวบทต้นฉบับรับรู้

6) ศัพท์ (Lexis) ที่ปรากฏในตัวบทต้นฉบับนี้มีลักษณะเด่น 3 ประการ คือ 1) เป็นคำศัพท์ที่มีความหมายเชิงลบ หรือชวนให้ออกสั่นขวัญแขวน 2) เป็นชุดคำที่มีพยัญชนะต้นเป็นตัวอักษรเดียวกัน เช่น “Caligari Carnival” “Mortmain Mountain” หรือ “Lousy Lane” เป็นต้น 3) เป็นกลุ่มคำศัพท์ที่ไม่เหมาะสมกับระดับของเยาวชน

ในฉบับแปล ผู้แปลได้แปลคำศัพท์กลุ่มที่มีความหมายเชิงลบได้ตรงตามต้นฉบับ แต่สำหรับชุดคำที่มีพยัญชนะต้นเป็นตัวอักษรเดียวกัน ผู้แปลไม่สามารถเลือกแปลโดยใช้ชุดคำในภาษาไทยที่ขึ้นต้นด้วยพยัญชนะเดียวกันเช่นเดียวกับในต้นฉบับได้ ผู้แปลจึงเลือกใช้การแปลแบบตรงตัวหรือการแปลแบบทับศัพท์ในการแก้ไขปัญหาประเด็นนี้ ด้านกลุ่มคำศัพท์ที่ไม่เหมาะสมกับระดับของเยาวชน บางครั้งเมื่อแปลแล้ว ผู้แปลไม่สามารถหาคำศัพท์ที่มีความยากระดับเดียวกับต้นฉบับได้ ผู้แปลจึงจำเป็นต้องเลี่ยงประเด็นนี้ และแปลโดยเน้นความหมายเป็นหลัก

7) โครงสร้างประโยค (Sentence Structure) ที่ปรากฏในตัวบทต้นฉบับที่เห็นได้ชัดคือการบรรยายเรื่องด้วยการใช้ประโยคความซ้อน เช่น

The orphans learned what the worst thing was at a herpetologist’s house, and what the worst thing was in a small town, and at a hospital, and at a carnival, and at the peak of a mountaintop, and in a submarine, and a cave, and within the currents of a rushing stream, and inside the trunk of a car and in a pit full of lions and in a secret passageway and many, many other sinister places they preferred not to think about at all, and throughout all these perils they had encountered, and the countless other perils besides, they had always found a library of some sort or another, where the children managed to discover the crucial information necessary to save their skins, a phrase which here means “keep them alive for the next terrible chapter in their lives.”

จากเล่มที่ 12 “The Penultimate Peril” บทที่ 3 หน้า 21

จะเห็นได้ว่าประโยคข้างต้น ผู้แปลใช้การบรรยายที่ยืดยาว ไม่แบ่งประโยคให้สั้นกระชับ เนื่องจากลักษณะการบรรยายของวรรณกรรมชุดนี้ เป็นการบรรยายผ่านคำพูดของตัวละครที่ชื่อว่า Lemony Snicket นอกจากนี้ผู้ส่งสารต้นฉบับยังใช้ Adjective Clause กลางประโยคเพื่อขยายคำหรือวลีในประโยค เช่น

The three Baudelaire children lived with their parents in an enormous mansion at the heart of a dirty and busy city, and occasionally their parents gave them permission to take a rickety trolley—the word “rickety,” you probably know, here means “unsteady” or “likely to collapse”—alone to the seashore, where they would spend the day as a sort of vacation as long as they were home for dinner.

จากเล่มที่ 1 “The Bad Beginning” บทที่ 1 หน้า 2

สำหรับประโยคที่มีโครงสร้างประโยคความซ้อนนั้น ผู้แปลเลือกใช้คำเชื่อมที่เหมาะสมในการแปล กรณีที่พบอนุประโยคหรือ Adjective Clause ผู้แปลเลือกใช้วิธีการแปลโดยการแบ่งประโยคใหม่ หรือสลับโครงสร้างประโยค เพื่อให้บทแปลมีความเป็นธรรมชาติตามแบบภาษาไทย แต่ผู้แปลจะสลับตำแหน่งของ Adjective Clause ในกรณีที่จำเป็นเท่านั้นเพื่อไม่ให้กระทบต่อวจนลีลาของผู้ส่งสารต้นฉบับ

3.2 การวิเคราะห์แนวทางการแปลข้อความการอธิบายความหมาย

จากการวิเคราะห์วจนลีลา (Style) ที่ Daniel Handler ใช้ในการบอกเล่าเรื่องราวของวรรณกรรมชุด A Series of Unfortunate Events พบว่า วจนลีลาลักษณะเด่นรูปแบบหนึ่งที่ปรากฏให้เห็นบ่อยในวรรณกรรมชุดนี้คือ วลี “a word which here means...” และ “a phrase which here means...” ซึ่งจะปรากฏเมื่อ Lemony Snicket ตัวละครผู้บรรยายเรื่องคาดเดาว่าผู้อ่านเยาวชนจะไม่เข้าใจคำหรือวลีที่เขาใช้ หรือตัวละครผู้ใหญ่อื่นในเรื่องที่คาดเดาว่าตัวละครเด็กจะไม่เข้าใจคำหรือวลีที่พวกเขาใช้ รูปแบบดังกล่าว ผู้วิจัยเรียกว่าเป็นข้อความที่มีลักษณะการอธิบายความหมาย โดยแบ่งออกเป็น 4 รูปแบบหลัก ดังนี้

รูปแบบที่ 1 การอธิบายความหมายแบบตรงตัว ผู้ประพันธ์ใช้การอธิบายความหมายของคำหรือวลีที่ผู้เขียนใช้ในเรื่อง ด้วยความหมายตรงของคำหรือวลีนั้น ซึ่งสามารถเปิดเทียบเคียงได้ตามพจนานุกรม ยกตัวอย่างเช่น

It is very difficult, experts have told us, to find a needle in a haystack, which is why “needle in a haystack” has become a rather hackneyed phrase meaning “something that is difficult to find.”

จากหน้า 161 บทที่ 11 เล่มที่ 2 “The Reptile Room”

ผู้เชี่ยวชาญบอกเราว่าการงมเข็มในมหาสมุทรเป็นเรื่องยากมาก ซึ่งเป็นสาเหตุที่ทำให้สำนวน “งมเข็มในมหาสมุทร” เป็นสำนวนที่ใช้กันบ่อยจนออกนอ้าเบื้อ สำนวนนี้หมายถึง “ของที่หายาก”

จากหน้า 108 บทที่ 11 เล่มที่ 2 “ห้องออร์พิซชวนผวา”

รูปแบบที่ 2 การอธิบายความหมายตามสถานการณ์ ผู้ประพันธ์อธิบายความหมายของคำหรือวลีนั้น โดยใช้สถานการณ์ในเรื่อง ณ ขณะนั้นเป็นคำอธิบาย สถานการณ์ในเรื่องที่ผู้ประพันธ์ยกมานั้น อาจเป็นสถานการณ์ที่ดีความได้ว่าเป็นสถานการณ์ที่เหมาะสมกับคำหรือวลีต้นที่ใช้ หรือเป็นสถานการณ์ที่เกิดขึ้นจากคำหรือวลีต้นที่ใช้ ยกตัวอย่างเช่น

Klaus sighed, and **relinquished**—a word which here means “**gave to Count Olaf even though he didn’t want to**”—the book on nuptial law.

จากหน้า 110 บทที่ 9 เล่มที่ 1 “The Bad Beginning”

เคลาส์ถอนหายใจและยอมเสียหนังสือกฎหมายเกี่ยวกับการสมรสไป “**ยอมเสีย**” ในที่นี้หมายความว่า “**เอาหนังสือให้เคาต์โอลาฟไปถึงแม้เขาจะไม่อยากให้**”

จากหน้า 76 บทที่ 9 เล่มที่ 1 “กลางร้ายเริ่มปรากฏ”

รูปแบบที่ 3 การอธิบายความหมายด้วยการใช้ความหมายมากกว่าหนึ่งความหมาย การอธิบายรูปแบบนี้ ผู้ประพันธ์มักใช้ในกรณีที่คำต้นหรือวลีต้นมีหลายความหมาย จึงต้องการชี้ให้เห็นว่าความหมายที่ใช้ในบริบทนั้นคือความหมายใด โดยแย้งเพิ่มว่าความหมายที่ใช้นั้นไม่ใช่อีกความหมายหนึ่ง ซึ่งอาจเหมาะหรือไม่เหมาะสมกับบริบทดังกล่าวเช่นกัน ยกตัวอย่างเช่น

The result looked like a piece of metal you might not notice if it lay in the street, but in fact what Violet had made was a crude—the word “**crude**” here means “**roughly made at the last minute**” rather than “**rude or ill-mannered**”—lockpick.

จากหน้า 156 บทที่ 11 เล่มที่ 2 “The Reptile Room”

เมื่อเสร็จแล้วมันก็ดูเหมือนโลหะธรรมดา ๆ ชิ้นหนึ่ง ซึ่งถ้าหล่นอยู่บนถนนคุณก็คงจะไม่ได้สังเกตเห็นแต่จริง ๆ แล้วสิ่งที่ไวโอเล็ตทำคือกุญแจฝอยอย่างหยาบ ๆ คำว่า “**หยาบ**” ในที่นี้หมายถึง “**ทำอย่างคร่ำ ๆ ในนาที่สุดท้าย**” ไม่ใช่ “**กิริยาหยาบคายหรือไม่สุภาพ**”

จากหน้า 105 บทที่ 11 เล่มที่ 2 “ห้องออร์พิซชวนผวา”

รูปแบบที่ 4 การอธิบายด้วยการหลากคำหรือการใช้คำที่ง่ายกว่าหรือซับซ้อนน้อยกว่า การอธิบายความหมายรูปแบบนี้ ผู้ประพันธ์จะเลือกใช้คำที่มีความหมายเหมือน (Synonym) หรือการหลากคำ ในการให้ความหมายของคำต้น ทั้งนี้ ผู้เขียนยังใช้วลี “a fancy word” เพื่อแสดงให้เห็นว่าคำต้นนั้นเป็นคำที่มีความซับซ้อนมากกว่า หรือมีระดับคำสูงกว่า ยกตัวอย่างเช่น

“Dowager,” Klaus whispered to Violet, “is a fancy word for widow.”

จากหน้า 6 บทที่ 1 เล่มที่ 3 “The Wide Window”

“คุณหญิงทรงเครื่อง” เคลาส์กระซิบกับไวโอเล็ต “เป็นคำพูดลวดลายที่ใช้เรียก แม่มา้ย นะ”

จากหน้า 12 บทที่ 1 เล่มที่ 3 “บ้านประหลาด”

จากการเก็บข้อมูลของวรรณกรรมชุด A Series of Unfortunate Events ทั้ง 13 เล่ม ผู้วิจัยได้คัดเลือกตัวอย่างของข้อความทั้ง 4 รูปแบบ พร้อมทั้งวิเคราะห์ ดังนี้

รูปแบบที่ 1 การอธิบายความหมายแบบตรงตัว				
ตัวอย่าง	From	English	Thai	วิเคราะห์
1	2. The Reptile Room: Ch.11	It is very difficult, experts have told us, to find a needle in a haystack, which is why “ <u>needle in a haystack</u> ” has become a rather hackneyed phrase meaning “ <u>something that is difficult to find.</u> ” (Page 161)	ผู้เชี่ยวชาญบอกเราว่าการงมเข็มในมหาสมุทรเป็นเรื่องยากมาก ซึ่งเป็นสาเหตุที่ทำให้สำนวน “ <u>งมเข็มในมหาสมุทร</u> ” เป็นสำนวนที่ใช้กันบ่อยจนออกนอกเป้า สำนวนนี้หมายถึง “ <u>ของที่หายาก</u> ” (Page 108)	Cambridge Dictionaries ให้นิยามของวลีที่ว่า “a needle in a haystack” ไว้ว่า [something that is impossible or extremely difficult to find, especially because the area you have to search is too large] ซึ่งแปลได้ว่า [เพื่อหรือใครคนหนึ่งที่คุณทำงานด้วย] พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554 ให้นิยามของสำนวนว่า “งมเข็มในมหาสมุทร” ไว้ว่า [ค้นหาสิ่งที่ยากจะค้นหาได้, ทำกิจที่สำเร็จได้ยาก] จากต้นฉบับผู้ประพันธ์ใช้สำนวนที่ว่า “find a needle in a haystack” ในภาษาไทยมีสำนวนเทียบเคียงคือ “งมเข็มในมหาสมุทร” ผู้แปลจึงเลือกใช้สำนวน “งมเข็มในมหาสมุทร” ในการแปลวลีในต้นฉบับ ผู้ประพันธ์ให้คำอธิบายความของ “needle in a haystack” ไว้ว่า “something that is difficult to find” ซึ่งเป็นความหมายตรงของสำนวนนี้ และสอดคล้องกับความหมายของสำนวน “งมเข็มในมหาสมุทร” ดังนั้น ผู้แปลจึงแปลคำอธิบายแบบตรงตัว

รูปแบบที่ 1 การอธิบายความหมายแบบตรงตัว				
ตัวอย่าง	From	English	Thai	วิเคราะห์
2	3. The Wide Window: Ch.3	But then Aunt Josephine smiled, and Violet's hopes were <u>dashed</u> , a word which here means " <u>shattered</u> ." (Page 44)	แต่แล้วป้าโจเซพินก็ยิ้ม ทำให้ความหวังของไวโอเล็ตมลายไป คำว่า " <u>มลาย</u> " ในที่นี้หมายความว่า " <u>ถูกทำลายจนแตกละเอียด</u> " (Page 35)	English Oxford Living Dictionaries ให้นิยามของคำว่า "dash" ไว้ว่า [destroy or frustrate (hopes or expectations)] และให้คำนิยามของคำว่า "shatter" ไว้ว่า [damage or destroy (something abstract)] พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554 ให้นิยามของคำว่า "มลาย" ไว้ว่า [แตก, ตาย, ทำลาย] ในต้นฉบับ ผู้ประพันธ์เลือกใช้คำว่า "dash" และ "shatter" ซึ่งมีความหมายใกล้เคียงกัน และเป็นคำที่ใช้กับคำว่า "hope" ได้ ในฉบับแปล ผู้แปลเลือกแปลคำว่า "dash" ว่า "มลาย" ขณะที่ แปล "shattered" ว่า "ถูกทำลายจนแตกละเอียด" ผู้แปลไม่สามารถแปลคำว่า "shattered" โดยใช้คำเดียวกันได้ ดังนั้นจึงจำเป็นต้องแปลแบบขยายความ โดยให้ความหมายตรง เพื่อให้เห็นภาพการให้คำอธิบายความตามแบบต้นฉบับ

รูปแบบที่ 1 การอธิบายความหมายแบบตรงตัว				
ตัวอย่าง	From	English	Thai	วิเคราะห์
3	5. The Austere Academy: Ch.1	<u>Adversity</u> is a word which here means “ <u>trouble</u> ,” and there are very few people in this world who have had the sort of troubling adversity that follows these three children wherever they go. (Page 2)	คำว่า “ <u>หายนะ</u> ” ในที่นี้หมายถึง “ <u>ความยุ่งยาก</u> ” และมีคนอยู่ไม่กี่คนในโลกนี้หรอกที่จะมีหายนะอันยุ่งยาก แบบที่คอยติดตามเด็ก ๆ ทั้งสามคนไปทุกหนทุกแห่ง (Page 1)	<p>English Oxford Living Dictionaries ให้นิยามของคำว่า “adversity” ไว้ว่า [A difficult or unpleasant situation] และ ให้นิยามของคำว่า “trouble” ไว้ว่า [Difficulty or problems]</p> <p>พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554 ให้นิยามของคำว่า “หายนะ” ไว้ว่า [ความเสื่อม, ความเสียหาย, ความฉิบหาย] และให้นิยามของคำว่า “ยุ่งยาก” ไว้ว่า [สลับซับซ้อนสางออกยาก]</p> <p>จากต้นฉบับ ผู้ประพันธ์ใช้คำว่า “trouble” เป็นคำอธิบายความของคำว่า “adversity” และต่อมาในประโยคเดียวกัน ผู้ประพันธ์เลือกใช้คำว่า “trouble” ขยายคำว่า “adversity” ไว้ว่า “troubling adversity”</p> <p>ในฉบับแปล ผู้แปลเลือกใช้คำที่มีความหมายไปในทิศทางเดียวกัน เพื่อแปลคำว่า “adversity” ขณะที่ผู้แปลต้องเลือกความหมายของคำว่า “trouble” ที่สามารถใช้เป็นคุณศัพท์ขยายในฉบับแปลได้เช่นกัน ดังนั้น ผู้แปลจึงแปล “adversity” ว่า “หายนะ” และ “trouble” ว่า “ความยุ่งยาก” เพื่อให้สามารถแปล “troubling adversity” ว่า “หายนะอันยุ่งยาก” ทำให้ผู้แปลสามารถแปลคำว่า “adversity” และ “trouble” แยกกัน ให้สอดคล้องกับการแปลวลี “troubling adversity” ได้</p>

รูปแบบที่ 1 การอธิบายความหมายแบบตรงตัว				
ตัวอย่าง	From	English	Thai	วิเคราะห์
4	7. The Vile Village: Ch.2	The countryside looked as if someone had drawn the line of the horizon—the word “ horizon ” here means “ the boundary where the sky ends and the world begins ”—and then forgot to draw in anything else. (Page 22)	พื้นที่นั้นดูเหมือนมีใครมาลากเส้นขอบฟ้าเอาไว้แล้วลืมาดอย่างอื่นเพิ่มเติม คำว่า “ เส้นขอบฟ้า ” ในที่นี้หมายความว่า “ เขตแดนที่ท้องฟ้าจบลงและแผ่นดินเริ่มต้นขึ้น ” (Page 22)	<p>English Oxford Living Dictionaries ให้นิยามของคำว่า “horizon” ไว้ว่า [The line at which the earth's surface and the sky appear to meet] และให้นิยามของคำว่า “boundary” ไว้ว่า [A line which marks the limits of an area; a dividing line.]</p> <p>พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554 ให้นิยามของคำว่า “ขอบฟ้า” ไว้ว่า [แนวที่เห็นเสมือนฟ้าจดกับแผ่นดินหรือทะเล, โดยปริยายหมายถึงไกลมากจนประมาณระยะทางไม่ได้] ให้นิยามของคำว่า “เส้น” ไว้ว่า [รอยที่ปรากฏเป็นทางบนพื้นเป็นแนว เช่น เส้นขอบฟ้า] และให้นิยามของคำว่า “เขตแดน” ไว้ว่า [พื้นที่ที่กำหนดขีดคั่นไว้, เส้นแบ่งพื้นที่ระหว่าง 2 ประเทศ, อาณาเขต]</p> <p>จากต้นฉบับ ผู้ประพันธ์ใช้คำว่า “horizon” ผู้แปลเลือกแปลว่า “เส้นขอบฟ้า” คำทั้งสองเป็นคำที่มีความหมายเทียบเคียงกันได้ รวมถึงคำว่า “boundary” และคำว่า “เขตแดน” เป็นคำที่มีความหมายเทียบเคียงกันได้เช่นเดียวกัน ดังนั้น ผู้แปลจึงสามารถแปลแบบตรงตัวได้และทำให้ผู้อ่านฉบับแปลเห็นภาพเดียวกันกับผู้อ่านต้นฉบับได้</p>

รูปแบบที่ 1 การอธิบายความหมายแบบตรงตัว				
ตัวอย่าง	From	English	Thai	วิเคราะห์
5	9. The Carnivorous Carnival: Ch.9	<i>The curious thing about being told to sleep on it—a phrase which here means, as I’m sure you know, “to go to bed thinking about something and reach a conclusion in the morning”—is that you usually can't. (Page 191)</i>	สำนวนที่ว่า เก็บไปนอนคิด นั้น เรามักจะทำได้ ซึ่งคุณคงรู้ว่าสำนวนในที่นี้หมายถึง “ เข้านอนแล้วคิดถึงเรื่องเรื่องหนึ่ง และได้ข้อสรุปในตอนเช้า ” (Page 123)	Collins Dictionaries ให้นิยามของสำนวน “sleep on it” ไว้ว่า [to wait until the next day to make a decision, so that you have some time to consider it carefully] จากต้นฉบับ ผู้ประพันธ์ใช้สำนวน “sleep on it” และให้ความหมายของสำนวนนี้ไว้ว่า “to go to bed thinking about something and reach a conclusion in the morning” ซึ่งเป็นความหมายตรงของสำนวนนี้ สำนวน “sleep on it” หากแปลแบบตรงตัวจะแปลได้ว่า “นอนหลับบนมัน” ซึ่งไม่สามารถสื่อความหมายได้ตรงกับต้นฉบับ ดังนั้นผู้แปลจึงตีความและใช้สำนวน “เก็บไปนอนคิด” ในการแปลสำนวน “sleep on it” ซึ่งมี ความหมายตรงกัน ทำให้ผู้แปลสามารถแปลส่วนของคำอธิบายความแบบตรงตัวจากต้นฉบับได้

รูปแบบที่ 1 การอธิบายความหมายแบบตรงตัว				
ตัวอย่าง	From	English	Thai	วิเคราะห์
6	10. The Slippery Slope: Ch.3	But the youngest Baudelaire had a history of performing Herculean tasks , a phrase which here means “managing to do incredibly difficult things.” (Page 64)	แต่น้องโบทแลร์คนเล็กก็เคยมีประวัติการทำงานอย่าง เฮอร์คิวลิส มาก่อน สำนวนในที่นี้หมายถึง “ทำสิ่งที่ยากลำบากอย่างเหลือเชื่อ” (Page 46)	<p>English Oxford Living Dictionaries ให้นิยามของคำว่า “Herculean” ไว้ว่า [Requiring great strength or effort] ซึ่งเป็นคำที่มีรากมาจากคำว่า “Hercules” และให้นิยามของคำว่า “Hercules” ไว้ว่า [A hero of superhuman strength and courage who performed twelve immense tasks or ‘labours’ imposed on him and who after death was ranked among the gods.]</p> <p>ในต้นฉบับ ผู้ประพันธ์ใช้สำนวน “performing Herculean tasks” ตามตำนานแล้ว เฮอร์คิวลิสได้ปฏิบัติภารกิจ 12 ภารกิจที่ยากลำบากจนลุล่วงไป ดังนั้นผู้เขียนจึงใช้สำนวนนี้เพื่อเปรียบเทียบกับงานที่ชั้นนี้ โบทแลร์เคยทำว่าเป็นงานที่มีความยากลำบากมาก และในส่วนของคำอธิบายความผู้เขียนได้ใช้คำว่า “incredibly” ขยายด้วย เนื่องจากภารกิจของเฮอร์คิวลิสนั้นเป็นสิ่งที่ยากเหลือเชื่อ</p> <p>ผู้แปลเลือกใช้การแปลสำนวนแบบตรงตัว เนื่องจากตำนานของเฮอร์คิวลิสเป็นตำนานที่รู้จักกันอย่างแพร่หลาย ดังนั้นผู้แปลไม่จำเป็นต้องเลี่ยงการใช้ชื่อของเฮอร์คิวลิส ในส่วนของการอธิบายความ ผู้แปลสามารถแปลแบบตรงตัวได้เช่นกันเนื่องจากการอธิบายความแสดงให้เห็นภาพเดียวกันกับต้นฉบับ</p>

รูปแบบที่ 1 การอธิบายความหมายแบบตรงตัว				
ตัวอย่าง	From	English	Thai	วิเคราะห์
7	13. The End: Ch.4	“ <u>Don’t rock the boat</u> ,” he said, using an expression which here means “ <u>Don’t upset people by doing something that is not customary.</u> ” (Page 84)	“ <u>อย่าโยกเรือ</u> ” อีซมาเอลบอก โดยใช้สำนวนซึ่งในที่นี้หมายความว่า “ <u>อย่าทำให้คนอื่นโกรธด้วยการทำอะไรที่ผิดธรรมเนียม</u> ” (Page 86)	<p>Cambridge Dictionaries ให้นิยามของสำนวน “rock the boat” ไว้ว่า [to do or say something that upsets people or causes problems] และให้นิยามของคำว่า “rock” ไว้ว่า [to (cause someone or something to) move backwards and forwards or from side to side in a regular way]</p> <p>พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554 ให้นิยามของคำว่า “โยก” ไว้ว่า [คลอน เช่น ฟันโยก แก้อโยก, เคลื่อนไหว เช่น กิ่งไม้โยก, ทำให้มีอาการเช่นนั้น เช่น โยกฟัน โยกกิ่งไม้] และให้นิยามสำนวน “ชักใบให้เรือเสีย” ไว้ว่า [พูดหรือทำวาทะ ฯลฯ ให้การสนทนาหรือการงานเขวออกนอกเรื่องไป]</p> <p>จากต้นฉบับ ผู้ประพันธ์ใช้สำนวน “don’t rock the boat” ที่มีความหมายว่าอย่าพูดหรือทำอะไรให้คนอื่นอารมณ์เสียหรือก่อปัญหา ในส่วนของการอธิบายความผู้ประพันธ์ได้ให้ความหมายแบบตรงตัวของสำนวนนี้</p> <p>ดังนั้นผู้แปลจึงแปลสำนวน “don’t rock the boat” แบบตรงตัวและแปลส่วนของคำอธิบายความตรงตัว ในกรณีนี้ผู้แปลสามารถแปลตรงตัวได้ทั้งสำนวนต้นและคำอธิบายความ เนื่องจากผู้แปลระบุว่า “อย่าโยกเรือ” เป็นสำนวน แต่ไม่ได้ระบุว่า เป็นสำนวนของภาษาต้นทางหรือปลายทาง อีกทั้งการแปล “don’t rock the boat” ว่า “อย่าโยกเรือ” สามารถตีความได้ว่าสำนวนนี้หมายถึง “อย่าทำให้คนอื่นโกรธด้วยการทำอะไรที่ผิดธรรมเนียม” ตามที่ผู้ประพันธ์ให้คำอธิบายความในต้นฉบับ</p>

รูปแบบที่ 2 การอธิบายความหมายตามสถานการณ์

ตัวอย่าง	From	English	Thai	วิเคราะห์
1	1. The Bad Beginning: Ch.9	Klaus sighed, and relinquished —a word which here means “ gave to Count Olaf even though he didn’t want to ”—the book on nuptial law. (Page 110)	เคลาส์ถอนหายใจและยอมเสียหนังสือกฎหมายเกี่ยวกับการสมรสไป “ยอมเสีย” ในที่นี้หมายความว่า “เอาหนังสือให้เคาต์โอลาฟไป ถึงแม้เขาจะไม่อยากให้” (Page 76)	<p>English Oxford Living Dictionaries ให้นิยามของคำว่า “relinquish” ไว้ว่า [Voluntarily cease to keep or claim; give up.]</p> <p>พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554 ให้นิยามของคำว่า “ยอม” ไว้ว่า [อาการที่แสดงออกบอกให้รู้ว่าเห็นด้วย ไม่ขัด ตกลงปลงใจ] และให้นิยามของคำว่า “เสีย” ไว้ว่า [สูญเสีย, หมดไป, สิ้นไป]</p> <p>ในต้นฉบับ ผู้ประพันธ์เลือกใช้คำว่า “relinquish” ผู้แปลเลือกแปลคำว่า “relinquish” ว่า “ยอมเสีย” ซึ่งมีความหมายใกล้เคียงกับคำว่า “relinquish”</p> <p>ทั้งนี้ ในส่วนของคำอธิบายความนั้น อาจให้ความหมายได้ไม่ตรงกับ ความหมายของคำว่า “relinquish” เนื่องจากพ่วงด้วยประโยคที่ว่า “even though he didn’t want to” ดังนั้น ผู้แปลจึงสามารถแปลส่วนอธิบายความแบบตรงตัวตามสถานการณ์ที่ผู้ประพันธ์ใช้ได้</p>

รูปแบบที่ 2 การอธิบายความหมายตามสถานการณ์

ตัวอย่าง	From	English	Thai	วิเคราะห์
2	2. The Reptile Room: Ch.6	All afternoon, the three children had sat and worried in the Reptile Room, under the mocking stare of Stephano and the oblivious— the word “ oblivious ” here means “ not aware that Stephano was really Count Olaf and thus being in a great deal of danger ”—chatter of Uncle Monty. (Page 79)	ตลอดบ่ายวันนั้น เด็กทั้งสามคนนั่งวิตกกังวลอยู่ในห้องอสรพิษ โดยมีสายตาของ สเตฟาโนจ้องมองอย่างเย้ยหยัน และฟังลุงมอนตี้ที่คุยอย่างไม่ระแคะระคายอะไรเลย คำว่า “ ไม่ระแคะระคาย ” ในที่นี้ หมายถึง “ ลุงมอนตี้ไม่รู้ความจริง ๆ แล้วสเตฟาโนคือเคาต์โอลาฟ ดังนั้นเขาจึงตกอยู่ในอันตรายอย่างใหญ่หลวง ” (Page 57)	<p>English Oxford Living Dictionaries ให้นิยามของคำว่า “oblivious” ไว้ว่า [Not aware of or concerned about what is happening around one.]</p> <p>พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554 ให้นิยามของคำว่า “ระแคะระคาย” ไว้ว่า [เค้าเจื่อนที่ทราบมานิด ๆ หน่อย ๆ แต่ยังไม่ยืนยันให้แน่นอนไม่ได้, ระแคะระคาย ก็ว่า]</p> <p>ในต้นฉบับ ผู้ประพันธ์ใช้คำว่า “oblivious” นั้นมีความหมายว่า “ไม่ระมัดระวังใส่ใจสิ่งที่เกิดขึ้นรอบข้าง” นั่นเอง แต่ผู้แปลเลือกใช้คำว่า “ไม่ระแคะระคาย”</p> <p>ในส่วนของกรออธิบายความ ผู้แปลเลือกเพิ่มประธาน คือ “ลุงมอนตี้” เพื่อให้ผู้อ่านสามารถอ่านเข้าใจได้มากกว่าการแปลเป็นวลี โดยไม่มีประธานของประโยค</p>

รูปแบบที่ 2 การอธิบายความหมายตามสถานการณ์

ตัวอย่าง	From	English	Thai	วิเคราะห์
3	3. The Wide Window: Ch.11	Violet <u>groaned inwardly</u> , a phrase which here means “ <u>said nothing but felt disappointed at the prospect of another chilly dinner</u> ,” but she smiled at Aunt Josephine and headed down an aisle of the market in search of cucumbers. (Page 42)	ไวโอเล็ต <u>พึมพำอยู่ในลำคอ</u> ซึ่งในที่นี้หมายความว่า “ <u>ไม่ได้พูดอะไรแต่รู้สึกผิดหวังกับแนวโน้มที่จะต้องกินอาหารค่ำที่เย็นเฉียบอีก</u> ” แต่เธอก็ยิ้มให้ป้าโจเซฟินแล้วเดินไปตามช่องทางเดินในตลาดเพื่อหาแตงกวา (Page 34)	Cambridge Dictionaries ให้นิยามของคำว่า “groan” ไว้ว่า [to make a deep, long sound showing great pain or unhappiness] และให้คำนิยามคำว่า “inwardly” ไว้ว่า [inside your mind and not expressed to other people] พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554 ให้นิยามของคำว่า “พึมพำ” ไว้ว่า [พูดค่อย ๆ จับความไม่ได้] ผู้ประพันธ์ใช้วลีที่ว่า “groaned inwardly” ซึ่งแสดงให้เห็นถึงการพูดที่ไม่ออกเสียง ผู้แปลเลือกแปลว่า “พึมพำอยู่ในลำคอ” การพึมพำนั้น เป็นการพูดที่เบาอยู่แล้ว แต่เมื่อเป็นการพึมพำอยู่ในลำคอ คือเป็นการพึมพำที่แทบไม่ได้ยินเสียง สำหรับส่วนของคำอธิบายความ ผู้แปลเลือกแปลสถานการณ์ที่ผู้ประพันธ์ใช้แบบตรงตัว ทำให้เห็นภาพเช่นเดียวกับต้นฉบับ

รูปแบบที่ 2 การอธิบายความหมายตามสถานการณ์

ตัวอย่าง	From	English	Thai	วิเคราะห์
4	4. The Miserable Mill: Ch.9	“You know our names,” Violet said curtly , a word which here means “ tired of Count Olaf’s nonsense. ” (Page 117)	“คุณก็รู้ว่าเราชื่ออะไร” ไวโอเล็ตพูด ห้วน ๆ ซึ่งในที่นี้หมายถึง “ เบื่อหน่ายกับความไร้สาระของเคาต์โอลาฟ ” (Page 81)	English Oxford Living Dictionaries ให้นิยามของคำว่า “curt” ไว้ว่า [Rudely brief.] พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554 ให้นิยามของคำว่า “ห้วน ๆ” ไว้ว่า [สั้น ๆ, ไม่มีหางเสียง, มีลักษณะที่จบลงอย่างรวดเร็ว] ในต้นฉบับ ผู้ประพันธ์ใช้คำว่า “curtly” เป็นคำต้น ผู้แปลแปลคำว่า “curtly” ว่า “ห้วน ๆ” ซึ่งมีความหมายตรงกัน ในส่วนของการอธิบายความ ผู้แปลสามารถแปลสถานการณ์ที่ตรงตัวกับต้นฉบับได้ ทั้งนี้ผู้แปลไม่จำเป็นต้องกังวลให้คำแปลต้นฉบับและคำแปลส่วนคำอธิบายความให้สอดคล้องกัน เพราะทั้งสองส่วนไม่ได้มีความหมายสอดคล้องกันเนื่องจากการอธิบายความหมายโดยใช้สถานการณ์
5	5. The Austere Academy: Ch.3	Ridiculous rules or not, the orphans did not want to be punished, so the three of them walked gingerly—the word “ gingerly ” here means “ avoiding territorial crabs ”—across the shack and out onto the brown lawn. (Page 38)	แต่ไม่ว่ากฎเหล่านั้นจะน่าหัวเราะหรือไม่ พวกเด็ก ๆ ก็พร่าไม่อยากจะถูกลงโทษอยู่ดี ดังนั้นทั้งสามจึงเดินอย่างระมัดระวังออกจากกระท่อมไปยังสนามสีน้ำตาล คำว่า “ ระมัดระวัง ” ในที่นี้หมายถึง “ หลีกเลี่ยงอาณาเขตของพวกเขา ” (Page 32)	English Oxford Living Dictionaries ให้นิยามของคำว่า “gingerly” ไว้ว่า [In a careful or cautious manner] พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554 ให้นิยามของคำว่า “ระมัดระวัง” ไว้ว่า [ดูแลให้ปลอดภัย, ดูแลอย่างรอบคอบไม่ให้พลั้งพลาด] ในต้นฉบับ ผู้ประพันธ์ใช้คำว่า “gingerly” เป็นคำต้น ผู้แปลได้แปลคำว่า “gingerly” ว่า “ระมัดระวัง” ซึ่งมีความหมายตรงกัน ในส่วนของการอธิบายความ ผู้แปลสามารถแปลการอธิบายความตามสถานการณ์ที่ผู้ประพันธ์ใช้แบบตรงตัวได้เพื่อแสดงให้เห็นภาพเดียวกัน

รูปแบบที่ 2 การอธิบายความหมายตามสถานการณ์

ตัวอย่าง	From	English	Thai	วิเคราะห์
6	7. The Vile Village: Ch.3	<p>“You’ve certainly been through an ordeal,” he said, using a word which here means “a heap of trouble, most of which was Count Olaf’s fault.”</p> <p>(Page 54)</p>	<p>“พวกเธอผ่านประสบการณ์แสนสาหัสกันมานะ” เขาพูดโดยใช้คำซึ่งในที่นี้หมายความว่า “ความยากลำบากมากมายซึ่งเกือบทั้งหมดเป็นความผิดของเคาต์โอลอฟ” (Page 41)</p>	<p>English Oxford Living Dictionaries ให้นิยามของคำว่า “ordeal” ไว้ว่า [A very unpleasant and prolonged experience.]</p> <p>พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554 ให้นิยามของคำว่า “สาหัส” ไว้ว่า [ร้ายแรง, รุนแรงเกินควร] ให้นิยามของคำว่า “ร้ายแรง” ไว้ว่า [ร้ายมาก เช่น ทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง] และให้นิยามของคำว่า “ร้าย” ไว้ว่า [ที่เป็นอันตราย เช่น พิษร้าย เนื้อร้าย โรคร้าย] หรือ [ความไม่ดี เช่น ใส่ร้าย ป้ายร้าย ให้อภัย]</p> <p>ในต้นฉบับ ผู้ประพันธ์ใช้คำว่า “ordeal” ในภาษาไทยไม่มีคำที่สามารถใช้เทียบเคียงคำว่า “ordeal” ดังนั้น ผู้แปลจึงต้องแปลโดยการอธิบายความของคำว่า “ordeal” ว่า “ประสบการณ์แสนสาหัส” การตัดสินใจเช่นนี้ของผู้แปลสอดคล้องกับสถานการณ์ อธิบายความที่ผู้ประพันธ์ใช้</p>

รูปแบบที่ 2 การอธิบายความหมายตามสถานการณ์

ตัวอย่าง	From	English	Thai	วิเคราะห์
7	7. The Vile Village: Ch.5	As they gathered up the hedge trimmings they floated several theories—the phrase “ floated several theories ” here means “ talked quietly about the two couplets by Isadora Quagmire ”—until the hedge looked nice and neat and it was time to walk down the block to where Mr. Lesko lived. (Page 93)	ขณะที่พวกเด็ก ๆ เก็บเศษกิ่งใบไม้ที่เฮ็คเตอร์ตัดทิ้งอยู่นั้น พวกเขาก็เสนอทฤษฎีมากมาย สำหรับ “ เสนอทฤษฎีมากมาย ” ในที่นี้หมายความว่า “ คุยกันเบา ๆ เรื่องกลอนสองบทที่อิซาดอราเขียน ” จนกระทั่งพุ่มไม้ดูเรียบร้อยเป็นระเบียบดีแล้ว และถึงเวลาเดินไปตามช่วงตึกไปยังที่อยู่ของมิสเตอร์เลสโก้ (Page 65)	<p>English Oxford Living Dictionaries ได้ให้นิยามของคำว่า “float” ไว้ว่า [Put forward (an idea) as a suggestion or test of reactions.]</p> <p>พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554 ได้ให้นิยามของคำว่า “เสนอ” ไว้ว่า [ยื่นเรื่องราว ความเห็น ญัตติ เป็นต้น เพื่อให้ทราบ ให้พิจารณา หรือให้สั่งการ]</p> <p>ในต้นฉบับ ผู้ประพันธ์ใช้คำว่า “float” ซึ่งเป็นคำที่มีหลายความหมาย ผู้ประพันธ์จึงเลือกความหมายที่เหมาะสมกับกรณีนี้คือคำว่า “เสนอ”</p> <p>สำหรับส่วนคำอธิบายความ ผู้ประพันธ์เลือกใช้สถานการณ์ที่สอดคล้องกับความหมายของวลีต้นฉบับ แต่สถานการณ์ดังกล่าวไม่ได้สื่อความหมายได้ตรงกับวลีต้นฉบับอย่างชัดเจน ดังนั้นผู้แปลจึงสามารถแปลวลีต้นฉบับและการอธิบายความตามสถานการณ์ของต้นฉบับแบบตรงตัวได้</p>

รูปแบบที่ 2 การอธิบายความหมายตามสถานการณ์				
ตัวอย่าง	From	English	Thai	วิเคราะห์
8	9. The Carnivorous Carnival: Ch.7	The older Baudelaires even shook their heads <u>vigorously</u> , a word which here means “ <u>in order to shake talcum powder out of their hair</u> ,” and rubbed at their faces so their disguised scars would disappear. (Page 153 - 154)	ไวโอลีต์กับเคลาส์ยังต้อง <u>สะบัดหัวแรง ๆ</u> ซึ่งในที่นี้หมายความว่า “ <u>สะบัดหัวเพื่อเขย่าให้แป้งหลุดออกจากผม</u> ” และเอามือเช็ดถูที่หน้าเพื่อให้รอยแผลเป็นปลอมหายไป (Page 100)	English Oxford Living Dictionaries ได้ให้นิยามของคำว่า “vigorously” ไว้ว่า [In a way that involves physical strength, effort, or energy; strenuously.] พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554 ได้ให้นิยามของคำว่า “แรง” ไว้ว่า [ใช้กำลังกระทำถึงขีด] ในต้นฉบับ ผู้ประพันธ์ใช้คำว่า “vigorously” และผู้ประพันธ์ใช้สถานการณ์ที่อธิบายความหมายของคำว่า “vigorously” ได้ตรงตัว ในฉบับแปล ผู้แปลเลือกแปลคำว่า “vigorously” ตรงตัวว่า “แรง ๆ” ซึ่งเพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์ที่ผู้ประพันธ์ใช้ในการอธิบายความหมาย

รูปแบบที่ 3 การอธิบายความหมายด้วยการใช้ความหมายมากกว่าหนึ่งความหมาย

ตัวอย่าง	From	English	Thai	วิเคราะห์
1	2. The Reptile Room: Ch.11	The result looked like a piece of metal you might not notice if it lay in the street, but in fact what Violet had made was a crude—the word “ <u>crude</u> ” here means “ <u>roughly made at the last minute</u> ” rather than “ <u>rude or ill-mannered</u> ”—lockpick. (Page 156)	เมื่อเสร็จแล้วมันก็ดูเหมือนโลหะธรรมดา ๆ ชิ้นหนึ่ง ซึ่งถ้าหล่นอยู่บนถนนคุณก็คงจะไม่ได้สังเกตเห็นแต่จริง ๆ แล้วสิ่งที่ไวโอเล็ตทำคือกุญแจฝอยอย่างหยาบ ๆ คำว่า “ <u>หยาบ</u> ” ในที่นี้หมายถึง “ <u>ทำอย่างคร่ำ ๆ ในนาทีสุดท้าย</u> ” ไม่ใช่ “ <u>กิริยาหยาบคายหรือไม่สุภาพ</u> ” (หน้า 105)	English Oxford Living Dictionaries ได้ให้นิยามของคำว่า “crude” ไว้ว่า [(of an action) showing little finesse or subtlety and as a result unlikely to succeed.] หรือ [Offensively coarse or rude, especially in relation to sexual matters.] พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554 ได้ให้นิยามของคำว่า “หยาบ” ไว้ว่า [ไม่ละเอียด] หรือ [ไม่สุภาพ] ผู้แปลเลือกแปลคำว่า “crude” ว่า “หยาบ” เมื่อพิจารณาความหมายของคำว่า “crude” และคำว่า “หยาบ” แล้ว ทั้ง 2 มีสองความหมายที่เหมือนกัน ดังนั้นจึงสามารถแปลโดยใช้ความหมายสองความหมายได้เหมือนต้นฉบับ

รูปแบบที่ 3 การอธิบายความหมายด้วยการใช้ความหมายมากกว่าหนึ่งความหมาย

ตัวอย่าง	From	English	Thai	วิเคราะห์
2	3. The Wide Window: Ch.10	The storm finally broke—the word “ broke ” here means “ ended ,” rather than “ shattered ” or “ lost all its money ”—and the clouds parted to reveal an almost-full moon. (Page 150)	ในที่สุดพายุก็หายไป คำว่า “ หาย ” ในที่นี้หมายถึง “ จบลง ” มากกว่าจะหมายถึงอะไรอย่าง “ เงินหาย ” กลุ่มเมฆแยกออก เผยให้เห็น พระจันทร์เกือบเต็มดวง (หน้า 97 - 98)	<p>Cambridge Dictionaries ได้ให้นิยามของคำว่า “break” ไว้ว่า [to destroy or end something, or to come to an end] หรือ [to (cause something to) divide into two or more parts or groups] และ English Oxford Living Dictionaries ได้ให้นิยามของคำว่า “broke” ไว้ว่า [Having completely run out of money.]</p> <p>พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554 ได้ให้นิยามของคำว่า “หาย” ไว้ว่า [สูญ, หาไม่พบ, ไม่ปรากฏ, หหมด, ลื่น, พ้นจากการเจ็บป่วย.] และได้ให้นิยามของคำว่า “ลื่น” ไว้ว่า [หหมด, จบ]</p> <p>ในการแปลคำว่า “break” ผู้แปลไม่ได้ใช้คำแปลที่เป็นความหมายหลัก แต่เลือกใช้คำว่า “หาย” แทน เนื่องจากคำว่า “หาย” เป็นคำที่มีหลายความหมาย ซึ่งสอดคล้องกับคำอธิบายความที่ผู้ประพันธ์ใช้</p> <p>ทั้งนี้ ผู้ให้คำอธิบายความของคำว่า “broke” 3 ความหมาย แต่เนื่องจากความหมายของคำว่า “หาย” ที่ตรงกับคำว่า “broke” มีเพียง 2 ความหมาย ผู้แปลจึงเลือกที่จะตัดคำว่า “shattered” ออกจากบทแปล เนื่องจากความหมายของคำว่า “shattered” ไม่สอดคล้องกับอีก 3 คำที่ผู้แปล นั่นคือ “หาย” “จบลง” และ “เงินหาย”</p>

รูปแบบที่ 3 การอธิบายความหมายด้วยการใช้ความหมายมากกว่าหนึ่งความหมาย

ตัวอย่าง	From	English	Thai	วิเคราะห์
3	5. The Austere Academy: Ch.4	Mrs. Bass was <u>a poor teacher</u> , a phrase which here does not mean “ <u>a teacher who doesn’t have a lot of money</u> ” but “ <u>a teacher who is obsessed with the metric system.</u> ” (Page 58)	มีสซิสบาซส์เป็น <u>ครูที่น่าสงสาร</u> ซึ่งในที่นี้ไม่ได้หมายความว่า “ <u>ครูที่ไม่ค่อยมีเงิน</u> ” แต่หมายถึง “ <u>ครูที่ถูกระบบเมตริกครอบงำ</u> ” (หน้า 45)	<p>English Oxford Living Dictionaries ได้ให้นิยามของคำว่า “poor” ไว้ว่า [Lacking sufficient money to live at a standard considered comfortable or normal in a society.] ซึ่งแปลได้ว่า [ขาดแคลนเงินที่เพียงพอต่อการดำรงชีวิตขั้นพื้นฐานที่พิจารณาว่าเป็นชีวิตที่สะดวกสบายหรือปกติในสังคม] หรือ [(of a person) deserving of pity or sympathy.] ซึ่งแปลได้ว่า [ควรที่จะได้รับความสงสารหรือเห็นอกเห็นใจ]</p> <p>พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554 ได้ให้นิยามของคำว่า “สงสาร” ไว้ว่า [รู้สึกเห็นใจในความเดือดร้อนหรือความทุกข์ของผู้อื่น, รู้สึกห่วงใยด้วยความเมตตากรุณา]</p> <p>ในต้นฉบับ ผู้ประพันธ์ได้ให้ความหมายของคำว่า “poor” ไว้สองความหมาย โดยความหมายแรกเป็นการให้ความหมายตรง ซึ่งสามารถหาความหมายเทียบเคียงได้จากพจนานุกรม และให้ความหมายที่สองโดยเป็นการให้ความหมายตามสถานการณ์ ซึ่งผู้ประพันธ์ใช้สถานการณ์ที่สอดคล้องกับอีกความหมายหนึ่งของคำว่า “poor” นั่นก็คือความหมาย [(of a person) deserving of pity or sympathy.]</p> <p>ผู้แปลเลือกใช้ความหมายที่สองของคำว่า “poor” ในการแปลคำต้น นั่นคือ “น่าสงสาร” คำว่าน่าสงสารนั้นสอดคล้องกับส่วนอธิบายความหมายทั้งสองส่วน เนื่องจากคนที่ไม่ค่อยมีเงินย่อมเป็นคนที่น่าสงสารเช่นเดียวกับคนที่ถูกสิ่งใดสิ่งหนึ่งครอบงำ</p>

รูปแบบที่ 3 การอธิบายความหมายด้วยการใช้ความหมายมากกว่าหนึ่งความหมาย

ตัวอย่าง	From	English	Thai	วิเคราะห์
4	6. The Ersatz Elevator Ch.3	<p>“In this case,” Klaus explained to his younger sister, “the word ‘smashing’ doesn’t mean that things got smashed up. It just means ‘fabulous.’” (Page 44 - 45)</p>	<p>“ในกรณีนี้” เคลาส์อธิบายให้ น้องสาวฟัง “คำว่า ‘สนั่นหวั่นไหว’ ไม่ได้หมายความว่ามืออะไร สั่นสะเทือนหรอก มันหมายความว่า ‘วิเศษมาก’ นะ” (หน้า 35)</p>	<p>English Oxford Living Dictionaries ได้ให้นิยามของคำว่า “smash” ไว้ว่า [Violently break (something) into pieces.] หรือ [An act or sound of something smashing.] ให้นิยามของคำว่า “smashing” ไว้ว่า [Excellent; wonderful.] และให้นิยามของคำว่า “fabulous” ไว้ว่า [Very good; wonderful.]</p> <p>พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554 ได้ให้นิยามของคำว่า “สนั่น” ไว้ว่า [กึกก้อง, ดังลั่น, ดังมาก] ให้นิยามของคำว่า “หวั่นไหว” ไว้ว่า [สั่นสะเทือน, โอนเอน] และให้นิยามของคำว่า “ดัง” ไว้ว่า [มีชื่อเสียง]</p> <p>ในต้นฉบับ ผู้แปลใช้คำว่า “smashing” เป็นคำต้น ซึ่งเป็นคำที่มีรากเดิมมาจากคำกริยาคำว่า “smash” การเปลี่ยนคำว่า “smash” เป็น present participle นั้น ทำให้คำดังกล่าวมี 2 ความหมาย ความหมายแรกเป็นความหมายเดิมของคำว่า “smash” นั่นคือการทำลายสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ความหมายที่สองคือความหมายใหม่ที่แปลว่า “ดีมาก วิเศษ”</p> <p>ผู้แปลไม่ได้แปลคำว่า “smash” ตรงตัว แต่เลือกใช้ความหมายอีก ความหมายหนึ่งของคำว่า “smash” ที่สามารถครอบคลุมการอธิบายความหมายทั้งสองได้ นั่นคือความหมายว่า “สนั่นหวั่นไหว” ซึ่งสอดคล้องกับความหมายแรกของผู้แปลใช้ว่า “สั่นสะเทือน” และสามารถให้สอดคล้องกับความหมายที่สองของผู้แปลใช้คำว่า “วิเศษมาก” ซึ่งตีความได้ว่า คำว่าสนั่นหวั่นไหวสามารถใช้กับชื่อเสียงของคนที่มีความโด่งดังสนั่นหวั่นไหว เพราะมีความพิเศษนั่นเอง</p>

รูปแบบที่ 3 การอธิบายความหมายด้วยการใช้ความหมายมากกว่าหนึ่งความหมาย

ตัวอย่าง	From	English	Thai	วิเคราะห์
5	8. The Hostile Hospital: Ch.7	A <u>stiletto</u> is a <u>small, slender knife resembling a dagger</u> , such as might be carried by a carnival performer or a murderer, and the word “stiletto” has been used to describe <u>a woman’s shoe with a very long and narrow heel</u> . (Page 115)	<u>ดาบสั้น</u> ก็คือมีดเล่มเล็กเรียวกุ๊วคล้ายกริช อย่างที่นักแสดงในเทศกาลรีนเร็งหรือฆาตกรถือ และคำว่า “ดาบสั้น” ก็ใช้อธิบายลักษณะ <u>รองเท้าของผู้หญิงที่มีส้นแหลมสูงด้วย</u> (หน้า 79)	<p>English Oxford Living Dictionaries ได้ให้นิยามของคำว่า “stiletto” ไว้ว่า [A short dagger with a tapering blade.] หรือ [A woman's shoe with a thin, high tapering heel.] และให้นิยามของคำว่า “dagger” ไว้ว่า [A short knife with a pointed and edged blade, used as a weapon.]</p> <p>พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554 ได้ให้นิยามของคำว่า “ดาบ” ไว้ว่า [อาวุธชนิดหนึ่งใช้ฟันหรือแทง ทำด้วยเหล็ก ลักษณะแบนยาวและแคบ สันอ่อนปลายอนเล็กน้อย มีคมข้างเดียว โคนใบดาบมีก้านสอดติดกับด้าม] และให้นิยามของคำว่า “กริช” ไว้ว่า [อาวุธชนิดหนึ่ง เป็นของชาวชวาและมลายู มีลักษณะด้ามโค้ง มักทำเป็นรูปหัวสัตว์ คล้ายมีด ๒ คม ปลายแหลม ใบมีดตรงก็มี คดไปคดมาก็มี]</p> <p>ในต้นฉบับ ผู้ประพันธ์ใช้คำว่า “stiletto” ซึ่งหมายความได้ถึงมีดชนิดหนึ่ง และรองเท้าของผู้หญิงแบบหนึ่ง ทั้งนี้คำว่า “stiletto” ไม่มีคำเทียบเคียงที่ให้ ความหมายได้สองความหมายเหมือนในภาษาอังกฤษ ผู้แปลได้ตัดสินใจแปล “stiletto” ว่า “ดาบสั้น” เนื่องจากเป็นคำที่มีความหมายตรงกับความหมายที่หนึ่งของคำว่า “stiletto” และสามารถใช้ในการความหมายที่สองได้แม้จะไม่ตรงกับภาษาไทยมากนัก แต่เมื่อผู้อ่านได้อ่านแล้วสามารถตีความได้ว่ารองเท้าดาบสั้นมีลักษณะเป็นเช่นไรเนื่องจากรองเท้าผู้หญิงที่มีส้นแหลมสูงมีลักษณะคล้ายดาบสั้นหรือกริชเช่นกัน</p>

รูปแบบที่ 3 การอธิบายความหมายด้วยการใช้ความหมายมากกว่าหนึ่งความหมาย

ตัวอย่าง	From	English	Thai	วิเคราะห์
6	8. The Hostile Hospital: Ch.11	The word “ <u>stall</u> ,” for example, can refer to <u>a place where horses are kept</u> , but Klaus knew at once that Sunny meant something more along the lines of “ <u>We’ll try to postpone the operation as long as we can, Klaus</u> ,” and he nodded silently in agreement. (Page 195)	ตัวอย่างเช่นคำว่า “ <u>เลื่อน</u> ” อาจหมายถึง <u>พาหนะชนิดหนึ่งที่เคลื่อนที่โดยการไต่รางลากไป</u> แต่เคลาส์รู้ทันทีว่าชั้นนี้หมายความเป็นทำนองว่า “ <u>เราต้องพยายามถ่วงเวลาการผ่าตัดออกไปให้นานที่สุดเท่าที่จะทำได้ค่ะ</u> ” ซึ่งเคลาส์ก็พยักหน้าเห็นด้วยอย่างเงียบ ๆ (หน้า 127)	<p>English Oxford Living Dictionaries ได้ให้นิยามของคำว่า “stall” ไว้ว่า [A stable or cowshed.] หรือ [Stop or cause to stop making progress.]</p> <p>พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554 ได้ให้นิยามของคำว่า “เลื่อน” ไว้ว่า [ยานชนิดหนึ่งไม่มีล้อ ใช้ลากไปตามท้องนาและหมู่บ้าน สำหรับบรรทุกฟ่อนข้าวเป็นต้น, ยานชนิดหนึ่งใช้แถบขั้วโลก ไม่มีล้อ ใช้ลากไปบนพื้นหิมะหรือบนพื้นน้ำแข็ง.] หรือ [เปลี่ยนเวลาจากที่กำหนดไว้เดิม]</p> <p>ในต้นฉบับ ผู้ประพันธ์ได้ให้ความหมายของคำว่า “stall” ความหมายแรกใช้ความหมายของคำว่า “stall” ที่เป็นคำนามตามพจนานุกรม ขณะที่ความหมายที่สอง ผู้ประพันธ์ใช้ความหมายโดยการยกเจตนาของตัวละครมาให้ความหมายซึ่งมีใจความหลักอยู่ที่คำว่า “postpone” ซึ่งเป็นความหมายของคำว่า “stall” ที่เป็นคำกริยา</p> <p>ในฉบับแปล ผู้แปลได้วิเคราะห์แล้วว่าความหมายหลักของคำว่า “stall” ที่ผู้ประพันธ์ต้องการจะใช้คือความหมายว่า “postpone” ดังนั้นผู้แปลจึงแปลคำว่า “stall” ว่าเลื่อน ซึ่งคำว่าเลื่อนนั้น สามารถเป็นได้ทั้งคำนามและคำกริยา เช่นเดียวกับคำว่า “stall” เพียงแต่คำนามของคำว่า “เลื่อน” นั้นไม่ใช่ความหมายเดียวกับความหมายคำนามของคำว่า “stall” แต่เนื่องจากเจตนาของผู้ประพันธ์คือต้องการสื่อว่าคำว่า “stall” นั้นมีความหมายทั้งเป็นคำนามและกริยา แต่ผู้ประพันธ์ต้องการเน้นความหมายที่เป็นกริยา ดังนั้นผู้แปลจึงแก้ปัญหาโดยการใส่คำว่าเลื่อนเพราะเป็นคำที่มีความหมายที่เป็นคำกริยาตรงกับคำว่า “stall” และมีความหมายที่เป็นคำนามที่ใช้แทนคำว่า “stall” ได้</p>

รูปแบบที่ 4 การอธิบายด้วยการหลากคำหรือการใช้คำที่ง่ายกว่าหรือซับซ้อนน้อยกว่า

ตัวอย่าง	From	English	Thai	วิเคราะห์
1	3. The Wide Window: Ch.1	“ <u>‘Dowager,’</u> ” Klaus whispered to Violet, “is a fancy word for <u>‘widow.’</u> ” (Page 6)	“ <u>คุณหญิงทรงเครื่อง</u> ” เคลาส์ กระซิบกับไวโอเล็ต “เป็นคำพูด ลวดลายที่ใช้เรียก <u>‘แม่ม่าย’</u> นะ” (หน้า 12)	<p>English Oxford Living Dictionaries ให้นิยามของคำว่า “dowager” ไว้ว่า [A widow with a title or property derived from her late husband] ซึ่งแปลได้ว่า [แม่ม่ายที่ได้ยศหรือทรัพย์สินมาจากสามีคนก่อน] และให้นิยามคำว่า “widow” ไว้ว่า [A woman who has lost her spouse by death and has not married again] ซึ่งแปลได้ว่า [ผู้หญิงที่สูญเสียสามีไปเนื่องจากความตายหรือการที่ไม่ได้แต่งงานกันอีก]</p> <p>พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554 ให้นิยามของคำว่า “แม่ม่ายทรงเครื่อง” ไว้ว่า [แม่ม่ายที่มั่งมี] ให้นิยามของคำว่า “คุณหญิง” ไว้ว่า [คำนำหน้าชื่อสตรีที่เป็นภรรยาเอกของพระยา] และให้นิยามของคำว่า “แม่ม่าย” ไว้ว่า [หญิงที่มีผัวแล้ว แต่ผัวตายหรือหย่าร้างกันไป]</p> <p>ในต้นฉบับผู้ประพันธ์ใช้คำว่า “widow” อธิบายความคำว่า “dowager” ซึ่งเป็นคำที่มีความหมายเป็น generic ของคำว่า “dowager” ในฉบับแปล ผู้แปลเลี่ยงการใช้คำว่า “แม่ม่ายทรงเครื่อง” เป็นการใช้คำว่า “คุณหญิงทรงเครื่อง” เพื่อให้สอดคล้องกับความหมายของคำว่า “dowager” เนื่องจากคำว่า “แม่ม่าย” เป็นคำที่มีความหมายตรงกับคำว่า “widow” ซึ่งจะต้องใช้ในแปลในการอธิบายความ และทำให้การใช้คำว่า “คุณหญิงทรงเครื่อง” ฟังดูเป็นคำที่มีระดับคำสูงกว่า และให้ความหมายได้ตรงกับคำว่า “dowager” มากที่สุด</p>

รูปแบบที่ 4 การอธิบายด้วยการหลีกคำหรือการใช้คำที่ง่ายกว่าหรือซับซ้อนน้อยกว่า

ตัวอย่าง	From	English	Thai	วิเคราะห์
2	3. The Wide Window: Ch.13	Klaus looked <u>assuaged</u> , which is a fancy word for " <u>relieved</u> " that he had learned by reading a magazine article. (Page 203)	เคลาส์ดูท่าทางคลายกังวล คำว่า " <u>คลายกังวล</u> " เป็นคำค่อนข้างหรูหรา หมายความว่า " <u>โล่งอก</u> " เคลาส์เรียนรู้คำนี้มาจากการอ่านบทความในนิตยสาร (หน้า 131)	<p>English Oxford Living Dictionaries ให้นิยามของคำว่า "assuage" ไว้ว่า [Make (an unpleasant feeling) less intense] ซึ่งแปลได้ว่า [ทำให้ (ความรู้สึกที่ไม่พึงใจ) รุนแรงน้อยลง] และให้นิยามคำว่า "relieve" ไว้ว่า [Cause (someone) to stop feeling distressed or anxious.] ซึ่งแปลได้ว่า [เป็นเหตุให้ (ใครคนหนึ่ง) หยุดรู้สึกเป็นทุกข์หรือกังวล]</p> <p>พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554 ให้นิยามของคำว่า "คลาย" ไว้ว่า [ลดลง, ทุเลา, บรรเทา] ให้นิยามของคำว่า "กังวล" ไว้ว่า [ห่วงใย, มีใจพะวงอยู่] และให้นิยามของคำว่า "โล่งอก" ไว้ว่า [รู้สึกปลอดโปร่งใจเพราะปลดเปลื้องภาระหนักได้แล้ว]</p> <p>ในต้นฉบับผู้ประพันธ์ใช้คำว่า "relieve" อธิบายความคำว่า "assuage" ซึ่งเป็นคำที่มีความหมายใกล้เคียงกัน และคำว่า "assuage" นั้น พบการใช้น้อยกว่าคำว่า "relieve" ผู้แปลเลือกแปลคำว่า "assuage" ว่า "คลายกังวล" ซึ่งเป็นสร้างคำให้ดูดีขึ้น และความหมายใกล้เคียงกับต้นฉบับ และแปลคำว่า "relieve" ว่า "โล่งอก" ซึ่งเป็นภาษาที่ลดระดับลงมา และความหมายใกล้เคียงกับต้นฉบับ</p>

รูปแบบที่ 4 การอธิบายด้วยการหลกาคำหรือการใช้คำที่ง่ายกว่าหรือซับซ้อนน้อยกว่า

ตัวอย่าง	From	English	Thai	วิเคราะห์
3	6. The Ersatz Elevator: Ch.1	Although Klaus, the middle Baudelaire, was only twelve, he had read so many books that he frequently used words like “ compatriots ,” which is a fancy word for “ friends .” (Page 7)	ถึงแม้เคลาส์ เด็กโบทแลร์คนกลาง จะอายุเพียงแค่สิบสองปี แต่เขาก็อ่านหนังสือมามากเสียจนเขามักจะใช้คำอย่างเช่น “มิตร” ซึ่งเป็นคำหรูหราที่ใช้แทนคำว่า “เพื่อน” (หน้า 13)	<p>Cambridge Dictionaries ให้นิยามของคำว่า “compatriot” ไว้ว่า [a friend or someone you work with] ซึ่งแปลได้ว่า [เพื่อนหรือใครคนหนึ่งที่คุณทำงานด้วย] และให้นิยามคำว่า “friend” ไว้ว่า [a person who you know well and who you like a lot, but who is usually not a member of your family] ซึ่งแปลได้ว่า [คนที่คุณรู้จักดีและคุณชอบมาก แต่ปกติแล้วไม่ใช่สมาชิกในครอบครัว]</p> <p>พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554 ให้นิยามของคำว่า “มิตร” ไว้ว่า [เพื่อนรักใคร่คุ้นเคย] และให้นิยามของคำว่า “เพื่อน” ไว้ว่า [ผู้ชอบพอรักใคร่กัน, ผู้สนิทสนมคุ้นเคยกัน]</p> <p>ในต้นฉบับผู้ประพันธ์ใช้คำว่า “friend” อธิบายความคำว่า “compatriot” ซึ่งเป็นคำที่มีความหมายใกล้เคียงกัน ซึ่งคำว่า “compatriot” นั้นมีระดับคำที่สูงกว่า และสามารถใช้คำ generic ว่า “friend” ได้ ผู้แปลเลือกแปลคำว่า “compatriot” ว่า “มิตร” และแปลคำว่า “friend” ว่า “เพื่อน” เนื่องจากเมื่อพิจารณาความหมายแล้ว คำว่า “เพื่อน” เป็นคำ generic ของคำว่า “มิตร”</p>

รูปแบบที่ 4 การอธิบายด้วยการหลากคำหรือการใช้คำที่ง่ายกว่าหรือซับซ้อนน้อยกว่า

ตัวอย่าง	From	English	Thai	วิเคราะห์
4	6. The Ersatz Elevator: Ch.5	They didn't think the conversation was at all <u>somniferous</u> , a fancy word for <u>something that is so boring it puts you to sleep</u> . (Page 88)	พวกเขาไม่คิดว่าการพูดเรื่องนี้จะ <u>ชวนให้ง่วง</u> เลย คำนี้หมายถึง <u>สิ่งที่น่าเบื่อมากเสียจนทำให้คุณอยากนอน</u> (หน้า 62)	<p>English Oxford Living Dictionaries ให้นิยามของคำว่า “somniferous” ไว้ว่า [Tending to induce sleep] ซึ่งแปลได้ว่า [มีแนวโน้มที่จะชักจูงให้หลับ]</p> <p>พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554 ให้นิยามของคำว่า “ชวน” ไว้ว่า [จูงใจ, โนมนำ] และให้นิยามของคำว่า “ง่วง” ไว้ว่า [อาการที่ร่างกายอยากนอน]</p> <p>ในต้นฉบับผู้ประพันธ์ใช้คำว่า “somniferous” ซึ่งในภาษาไทยไม่คำที่ใช้แทนความหมายของคำนี้ได้ ผู้แปลจึงแปลว่า “ชวนให้ง่วง” เพื่อให้ตรงกับ ความหมายของคำว่า “somniferous” มากที่สุด ทั้งนี้ ในส่วนของการอธิบายโดยใช้วลีที่ว่า “something that is so boring it puts you to sleep” ผู้แปลเลือกแปลความหมายตรงว่า “สิ่งที่น่าเบื่อมากเสียจนทำให้คุณอยากนอน” ทั้งนี้ ผู้แปลไม่ได้แปลคำว่า fancy เนื่องจาก ชวนให้ง่วง สามารถเข้าใจได้ง่ายอยู่แล้ว</p>

รูปแบบที่ 4 การอธิบายด้วยการหลากคำหรือการใช้คำที่ง่ายกว่าหรือซับซ้อนน้อยกว่า

ตัวอย่าง	From	English	Thai	วิเคราะห์
5	6. The Ersatz Elevator: Ch.7	When you know someone a long time, you become accustomed to their idiosyncrasies , which is a fancy word for their unique habits . (Page 115)	ถ้าเรารู้จักใครสักคนมาเป็นเวลานาน เราก็จะคุ้นเคยกับ เอกลักษณ์เฉพาะตัว ของเขา คำนี้เป็นคำกรูหราที่หมายถึง นิสัยเฉพาะตัว (หน้า 79)	<p>English Oxford Living Dictionaries ให้นิยามของคำว่า “idiosyncrasy” ไว้ว่า [A mode of behaviour or way of thought peculiar to an individual.] ซึ่งแปลได้ว่า [รูปแบบของพฤติกรรมหรือวิถีคิดพิเศษเฉพาะตัวบุคคลนั้น]</p> <p>พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554 ให้นิยามของคำว่า “เอกลักษณ์” ไว้ว่า [ลักษณะที่เหมือนกันหรือมีส่วนร่วมกัน] ให้นิยามของคำว่า “นิสัย” ไว้ว่า [ความประพฤติที่เคยชิน] และให้นิยามของคำว่า “เฉพาะตัว” ไว้ว่า [เฉพาะบุคคล, ส่วนตัว]</p> <p>ในต้นฉบับผู้ประพันธ์ใช้คำว่า “idiosyncrasy” ซึ่งเป็นศัพท์ที่มีระดับคำยากและอธิบายด้วยความหมายที่เข้าใจง่ายคือ “unique habits” ซึ่งในภาษาไทยไม่คำที่ใช้แทนความหมายของคำว่า “idiosyncrasy” ได้ชัดเจน ผู้แปลจึงแปลคำว่า “idiosyncrasy” เป็น เอกลักษณ์เฉพาะตัว เพื่อให้มีระดับคำสูงกว่า และเข้าใจยากกว่า และเลือกแปลส่วนอธิบายความ “unique habits” ว่า “นิสัยเฉพาะตัว” เพื่อให้เข้าใจง่ายตามต้นฉบับ</p>

รูปแบบที่ 4 การอธิบายด้วยการหลกาคำหรือการใช้คำที่ง่ายกว่าหรือซับซ้อนน้อยกว่า

ตัวอย่าง	From	English	Thai	วิเคราะห์
6	6. The Ersatz Elevator: Ch.9	<p>One of the greatest myths in the world—and the phrase “greatest myths” is just a fancy way of saying “big fat lies”—is that troublesome things get less and less troublesome if you do them more and more. (Page 161)</p>	<p>หนึ่งในตำนานที่ยิ่งใหญ่ที่สุดในโลกคือเรื่องที่ว่าปัญหายุ่งยากจะยุ่งยากน้อยลงเรื่อย ๆ ถ้าเราลงมือทำให้มากขึ้น และสำนวน “ตำนานที่ยิ่งใหญ่ที่สุด” นี้ ก็เป็นแค่วิธีพูดว่า “โกหกคำโต” ให้ฟังดูดีเท่านั้น (หน้า 105)</p>	<p>English Oxford Living Dictionaries ให้นิยามของคำว่า “great” ไว้ว่า [Of ability, quality, or eminence considerably above average.] และให้นิยามของคำว่า “myth” ไว้ว่า [A traditional story, especially one concerning the early history of a people or explaining a natural or social phenomenon, and typically involving supernatural beings or events.]</p> <p>พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554 ให้นิยามของคำว่า “ตำนาน” ไว้ว่า [เรื่องแสดงความเป็นมาแต่ปางหลังของสถานที่ บุคคล หรือพิธีกรรม เป็นต้น, เรื่องราวมนานที่เล่ากันสืบ ๆ มา] และให้นิยามของคำว่า “ยิ่งใหญ่” ไว้ว่า [มีอำนาจมาก, มีสติปัญญาความสามารถสูง, สำคัญ]</p> <p>เมื่อพิจารณาความหมายของต้นฉบับแล้ว ผู้แปลเลือกแปลโดยใช้ความหมายของวลี “greatest myths” และ “big fat lies” ที่เป็นการอธิบายความหมายโดยใช้วลีที่ง่ายกว่าแบบตรงตัว ทำให้ได้ความหมายใกล้เคียงกับต้นฉบับมากที่สุด</p>

รูปแบบที่ 4 การอธิบายด้วยการหลាកคำหรือการใช้คำที่ง่ายกว่าหรือซับซ้อนน้อยกว่า

ตัวอย่าง	From	English	Thai	วิเคราะห์
7	8. The Hostile Hospital: Ch.11	“Before I make the first incision ,” Klaus said, using a fancy word for “ cut ” in order to sound more like a medical professional, “I think Nurse Flo and I should talk a little bit about the equipment we’re using.” (Page 196 - 197)	“ก่อนจะทำการ ชำแหละ ” คลาสพูดโดยใช้คำยาก ๆ แทนคำว่า “ ตัด ” เพื่อให้ฟังดูเหมือนเป็นผู้เชี่ยวชาญทางการแพทย์ “ฉันคิดว่าฉันกับพยาบาลโฟลจะพูดถึงเครื่องมือที่เราจะใช้สักเล็กน้อยนะค่ะ” (หน้า 127)	English Oxford Living Dictionaries ให้นิยามของคำว่า “incision” ไว้ว่า [A surgical cut made in skin or flesh.] พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554 ได้ให้นิยามของคำว่า “ชำแหละ” ไว้ว่า [เลาะเนื้อออกจากกระดูก, แลแล้วแกะออก, เฉือนเป็นชิ้น ๆ, เชือด, ตัดแยกออกเป็นส่วน ๆ] เมื่อพิจารณาความหมายของทั้ง 2 คำแล้ว คำว่า “incision” มีคำที่เป็น generic ว่า “cut” และคำว่า “ชำแหละ” มีคำที่เป็น generic ว่า “ตัด” ซึ่งสอดคล้องกัน ดังนั้น ผู้แปลจึงแปลโดยใช้คำว่า “ชำแหละ” และ “ตัด” เพื่อให้เห็นระดับคำที่ต่างกันตามต้นฉบับ
8	10. The Slippery Slope: Ch.1	Some called him facinorous , which is a fancy word for “ wicked .” (Page 4)	บางคนเรียกเขาว่าจอม อำมหิต ซึ่งเป็นคำหยาบที่หมายความว่า “ โหดร้าย ” (หน้า 11)	English Oxford Living Dictionaries ให้นิยามของคำว่า “facinorous” ไว้ว่า [Extremely wicked.] พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554 ได้ให้นิยามของคำว่า “อำมหิต” ไว้ว่า [ดุร้าย, ร้ายกาจ, ทารุณ, เขี้ยมโหด] เมื่อพิจารณาความหมายของทั้ง “facinorous” แล้ว คำว่า “facinorous” มีความหมายรุนแรงกว่าคำว่า “wicked” ดังนั้น ผู้แปลจึงเลือกใช้คำว่า “อำมหิต” ซึ่งเป็นคำที่หมายความหมายรุนแรงกว่าคำว่า “โหดร้าย”

รูปแบบที่ 4 การอธิบายด้วยการหลากคำหรือการใช้คำที่ง่ายกว่าหรือซับซ้อนน้อยกว่า

ตัวอย่าง	From	English	Thai	วิเคราะห์
9	10. The Slippery Slope: Ch.9	<p>“Parts of the sentence are burned away, so you have to figure the sentence out as if it’s encoded. ‘Flagration’ is probably the last part of the word ‘<u>conflagration</u>,’ a fancy word for fire, and ‘sanc’ is probably the beginning of the word ‘sanctuary,’ which means a safe place. So the sentence probably began something like, ‘In the event of a conflagration resulting in the destruction of a sanctuary.’” (Page 9)</p>	<p>“บางส่วนของประโยคมันถูกไฟไหม้ไปนะ เพราะฉะนั้นเราก็เลยต้องคิดว่าประโยคเต็ม ๆ คืออะไร เหมือนมันเข้ารหัสไว้นะ ‘คิ’ อาจจะเป็นพยางค์หลังของคำว่า ‘อัคคี’ นะ คำนี้หมายถึงไฟ แล้ว ‘ที่ลี้’ ก็อาจจะเป็นพยางค์ต้นของคำว่า ‘ที่ลี้ภัย’ คำนี้หมายถึงสถานที่ปลอดภัยนะ เพราะฉะนั้นประโยคนี้ก็จะเริ่มต้นว่า ‘ในกรณีที่อัคคีส่งผลทำลายที่ลี้ภัย’” (หน้า 126)</p>	<p>English Oxford Living Dictionaries ให้นิยามของคำว่า “conflagration” ไว้ว่า [An extensive fire which destroys a great deal of land or property.] หรือแปลได้ว่า [ไฟขนาดใหญ่ที่ทำลายที่ดินหรือทรัพย์สินมหาศาล]</p> <p>พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554 ให้นิยามของคำว่า “อัคคี” ไว้ว่า [ไฟ]</p> <p>เมื่อพิจารณาความหมายของคำว่า “conflagration” คำว่า “อัคคี” อาจมีความหมายไม่ครอบคลุมทั้งหมด แต่เนื่องจากต้นฉบับใช้วลีอธิบายว่า “a fancy word for fire” คำว่า “อัคคี” จึงสามารถใช้ในกรณีนี้ได้ อย่างไรก็ตาม ในการแปลตัวบทนี้ ผู้แปลเลือกที่จะไม่แปลคำว่า fancy</p>

รูปแบบที่ 4 การอธิบายด้วยการหลกคำหรือการใช้คำที่ง่ายกว่าหรือซับซ้อนน้อยกว่า

ตัวอย่าง	From	English	Thai	วิเคราะห์
10	13. The End: Ch.5	<p><i>Unless you are unusually insouciant—which is merely a fancy way of saying "the opposite of curious"—or one of the Baudelaire orphans you self, you are probably wondering whether or not the three children drank the coconut cordial that was offered them rather forcefully by Ishmael.</i></p> <p>(Page 93)</p>	<p>ถ้าคุณไม่ใช่คนที่ไม่ใยดีกับอะไรอย่างผิดปกติ ซึ่งคำว่า “ไม่ใยดี” เป็นเพียงคำหรูหราสำหรับวิธีที่จะพูดว่า “ตรงข้ามกับอยากรู้อยากเห็น” หรือถ้าคุณไม่ใช่หนึ่งในเด็ก ๆ กำพร้าโบดแลร์เสียเอง คุณก็คงจะนึกสงสัยว่าเด็กทั้งสามคนดื่มเหล้ามะพร้าวที่อิชมาเอลเสนอให้แกมบังคับหรือเปล่า (หน้า 62)</p>	<p>English Oxford Living Dictionaries ให้นิยามของคำว่า “insouciant” ไว้ว่า [Showing a casual lack of concern.] ซึ่งแปลได้ว่า [แสดงถึงการขาดความกังวลหรือใส่ใจ]</p> <p>พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554 ให้นิยามของคำว่า “ใยดี” ไว้ว่า [พอใจ, ยินดี, เอื้อ, มักใช้ในความปฏิเสธ] และให้นิยามของคำว่า “เอื้อ” ไว้ว่า [เอาใจใส่, มีน้ำใจ] ดังนั้น การใช้คำว่า ไม่ใยดี จึงสามารถแปลได้ว่า ไม่เอาใจใส่ หรือ ไม่ใส่ใจ</p> <p>เนื่องจากคำว่า “insouciant” ไม่มีคำเทียบเคียงในภาษาไทยโดยตรง จึงต้องพิจารณาความหมาย ผู้แปลเลือกใช้คำว่า “ไม่ใยดี” ซึ่งเป็นคำที่มีความหมายใกล้เคียงกัน และเป็นพสมคำระหว่างคำว่า “ไม่” และคำว่า “ใยดี” ทำให้กลายเป็นคำที่ให้ความหมายเชิงปฏิเสธ และแปลได้ใกล้เคียงกับต้นฉบับมากที่สุด สำหรับการแปลส่วนของการให้คำนิยามความที่ว่า “the opposite of curious” ผู้แปลใช้วิธีการแปลตรงตัวได้เนื่องจากมีความหมายตรงกับต้นฉบับ และสอดคล้องกับความหมายของคำว่า “insouciant”</p>

รูปแบบที่ 4 การอธิบายด้วยการหลាកคำหรือการใช้คำที่ง่ายกว่าหรือซับซ้อนน้อยกว่า				
ตัวอย่าง	From	English	Thai	วิเคราะห์
11	4. The Miserable Mill: Ch.4	The word “ <u>ocular</u> ,” you might not know, means “ <u>related to the eye</u> ,” but even if you didn’t know this you could figure it out from the cover. (Page 61)	คุณอาจจะไม่รู้จ้กว่า “จักษุ” ซึ่งหมายถึง “ดวงตา” แต่ถึงคุณจะไม่รู้จ้คำนี้ คุณก็คงเดาได้จากหน้าปกหนังสือ (หน้า 46)	<p>English Oxford Living Dictionaries ให้นิยามของคำว่า “ocular” ไว้ว่า [of or connected with the eyes or vision]</p> <p>พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554 ให้นิยามของคำว่า “จักษุ” ไว้ว่า [ดวงตา]</p> <p>จากบริบทของต้นฉบับ ผู้ประพันธ์อธิบายว่า “The word “ocular,” you might not know, means...” ผู้ประพันธ์คาดว่าผู้อ่านจะไม่รู้จ้คำนี้อาจด้วยสาเหตุที่คำดังกล่าวไม่พบการใช้โดยทั่วไป อีกทั้งคำว่า “ocular” เป็นคำศัพท์ทางวิชาการ ดังนั้นผู้แปลจึงเลือกใช้คำว่า “จักษุ” ในการแปลคำว่า “ocular” ซึ่งเป็นศัพท์วิชาการเช่นกัน</p> <p>ทั้งนี้ ในส่วนของคำอธิบายความต้นฉบับนั้น เป็นการอธิบายโดยใช้วลีเนื่องจากคำว่า “ocular” เป็น adjective แต่เมื่อผู้แปลเลือกแปล “ocular” ว่า “จักษุ” ซึ่งเป็นคำนาม ผู้แปลจึงต้องแปลส่วนคำอธิบายความที่ว่า “related to the eye” เป็นดวงตา เพื่อให้เป็นคำนามเช่นเดียวกับคำว่าจักษุ</p>

รูปแบบที่ 4 การอธิบายด้วยการหลกาคำหรือการใช้คำที่ง่ายกว่าหรือซับซ้อนน้อยกว่า				
ตัวอย่าง	From	English	Thai	วิเคราะห์
12	9. The Carnivorous Carnival: Ch.2	<p>“Prevail” means “win,”” Olaf said, “but in my case that’s the same thing as killing those Baudelaires. Exactly when does the crystal ball say I will prevail, Lulu?” (Page 27 - 28)</p>	<p>“มีชัย” หมายถึง ชนะ” โอลาฟพูด “แต่ในกรณีของฉัน มันก็คือการฆ่าเด็กโบดแลร์พวกนั้นนั่นแหละ ลูกแก้ววิเศษบอกว่าฉันจะมีชัยเมื่อไหร่แน่ ลูลู” (หน้า 25)</p>	<p>English Oxford Living Dictionaries ให้นิยามของคำว่า “prevail” ไว้ว่า [Prove more powerful or superior] และให้นิยามของคำว่า “win” ไว้ว่า [Be successful or victorious in (a contest or conflict)] พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554 ให้นิยามของคำว่า “ชัย” ไว้ว่า [การชนะ, ความชนะ] และให้นิยามของคำว่า “ชนะ” ไว้ว่า [ทำให้อีกฝ่ายหนึ่งพ่ายแพ้]</p> <p>ในต้นฉบับ ผู้ประพันธ์เลือกใช้คำที่มีความหมายใกล้เคียงกันคือคำว่า “prevail” และ คำว่า “win” เมื่อพิจารณาแล้วคำว่า “prevail” พบการใช้ได้น้อยกว่า ขณะที่คำว่า “win” เป็นคำที่ใช้โดยทั่วไป ดังนั้นผู้แปลจึงแปล “prevail” ว่า “มีชัย” และแปล “win” ว่า “ชนะ” คำว่า “ชนะ” เป็นคำที่ใช้โดยทั่วไปมากกว่าคำว่า “มีชัย”</p>

บทที่ 4

การอภิปรายกลวิธีในการแปลการอธิบายความหมาย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลของการแปลการอธิบายความหมายทั้ง 4 รูปแบบที่ปรากฏในวรรณกรรมชุด *A Series of Unfortunate Events* ผู้วิจัยสรุปกลวิธีการแปลของผู้แปลเมื่อเผชิญกับการการอธิบายความหมายทั้ง 4 รูปแบบได้ ดังนี้

4.1 รูปแบบที่ 1: การอธิบายความหมายแบบตรงตัว

ลักษณะของข้อความรูปแบบที่ 1 เป็นการอธิบายความหมายที่อาจกล่าวได้ว่าเป็นการยกความหมายตามพจนานุกรมมาใช้ในการอธิบายความหมาย ดังตัวอย่างต่อไปนี้

จาก	อังกฤษ	ไทย
เล่มที่ 1 ตอนที่ 8	“The word ‘ <u>nuptial</u> ,’” Klaus said, “means ‘ <u>relating to marriage</u> .’”	“คำว่า ‘ <u>เกี่ยวกับการสมรส</u> ’” เคลาส์พูด “ <u>หมายถึงเกี่ยวกับการแต่งงาน</u> ”
เล่มที่ 3 ตอนที่ 10	On top of the <u>mast</u> , which is a word meaning “ <u>the tall wooden post found in the middle of boats</u> ,” was a grimy white sail controlled by a series of ropes, and on the floor was a pair of wooden oars in case there was no wind.	บนยอดเสากระโดงเรือมีใบเรือสีขาวมอซอที่ควบคุมด้วยเชือกหลายเส้น คำว่า “ <u>เสากระโดงเรือ</u> ” หมายถึง “ <u>เสาไม้สูงที่อยู่ตรงกลางลำเรือ</u> ” บนพื้นมีพายคู่หนึ่งสำหรับใช้ในกรณีที่ไม่มีลม

ดังนั้นสิ่งที่ผู้แปลจะต้องคำนึงคือ ผู้แปลจะเลือกแปลคำต้นอย่างไรให้สอดคล้องกับความหมายที่ผู้เขียนใช้ในการแปลรูปแบบที่ 1 ผู้แปลสามารถเปิดพจนานุกรมเพื่อตรวจสอบว่าผู้เขียนใช้ความหมายใดในการอธิบายคำต้น แล้วหาคำในภาษาไทยที่สามารถเทียบเคียงคำต้น และมีความหมายตรงตามส่วนอธิบายความหมาย ในกรณีที่ผู้แปลไม่สามารถหาคำต้นเทียบเคียงได้ ผู้แปลอาจต้องใช้การแปลขยายความคำต้น เพื่อให้คำแปลคำต้นครอบคลุมความหมายของคำต้นของต้นฉบับ เพื่อให้ผู้อ่านฉบับแปลเห็นภาพเช่นเดียวกับผู้อ่านต้นฉบับ

4.2 รูปแบบที่ 2: การอธิบายความหมายตามสถานการณ์

ข้อความรูปแบบที่ 2 เป็นการอธิบายความหมายโดยการใช้สถานการณ์ในเรื่องอธิบายความหมาย ซึ่งสถานการณ์ดังกล่าวมีทั้งสถานการณ์ที่สอดคล้องกับความหมายของคำต้น และเป็นสถานการณ์ที่ต่อเนื่องหรือมีผลพวงจากคำต้น ดังตัวอย่างต่อไปนี้

จาก	อังกฤษ	ไทย
เล่มที่ 2 ตอนที่ 5	From the moment of Monty's arrival until bedtime, Stephano kept the children under his constant surveillance , a phrase which here means “ kept watching them so they couldn't possibly talk to Uncle Monty alone and reveal that he was really Count Olaf, ” and Uncle Monty was too preoccupied to think that anything unusual was going on.	ตั้งแต่ลุงมอนตีกลับมาจนกระทั่งถึงเวลาเข้านอนนั้น สเตฟาโน คอยระวังพวกเด็ก ๆ อยู่ตลอดเวลา ซึ่งในที่นี้หมายถึง “ คอยจับตามองพวกเด็ก ๆ อยู่ตลอดเพื่อไม่ให้เด็ก ๆ มีโอกาสพูดกับลุงมอนตีตามลำพังและเปิดเผยว่าที่จริงแล้วเขาคือเคาต์โอลาฟ ” และลุงมอนตีก็มัวแต่ยุ่งเสียจนไม่ได้คิดว่ามีสิ่งผิดปกติเกิดขึ้น
เล่มที่ 3 ตอนที่ 11	With a loud <i>thwack!</i> the leeches all hit the boat more or less at once, and the sailboat rocked precariously , a word which here means “ in a way which almost threw Aunt Josephine and the Baudelaire youngsters to their doom. ”	เสียง <i>โครม!</i> ดังสนั่น ผุงปลิงทั้งหมดว่ายเข้ามาชนเรือเกือบจะพร้อม ๆ กัน เรือใบ โคลงเคลงอย่างน่าอันตราย ซึ่งในที่นี้หมายความว่า “ โคลงเคลงแบบที่เกือบจะโยนป้าโจเซฟินกับพวกเด็ก ๆ โบทแลร์ออกไปสู่ความหายนะ ”

ในการแปลข้อความรูปแบบที่ 2 จึงไม่พบปัญหามากนัก เพียงแต่ผู้แปลต้องคัดสรรความหมายของคำต้นให้ตรงกับต้นฉบับ และเห็นภาพเช่นเดียวกับต้นฉบับ และคำแปลของคำต้นต้องใช้อธิบายสถานการณ์ที่ใช้ อธิบายความหมาย หรือสอดคล้องกับสถานการณ์ที่ใช้อธิบายความหมายด้วย

4.3 รูปแบบที่ 3 : การอธิบายความหมายด้วยการใช้ความหมายมากกว่าหนึ่งความหมาย

ข้อความรูปแบบที่ 3 เป็นการอธิบายความหมายที่ผู้ใช้คำต้นเป็นคำที่มีความหมายหลายความหมาย และได้หยิบยกความหมายคำต้นดังกล่าวที่แตกต่างกัน โดยการอธิบายความหมายลักษณะนี้ ผู้ประพันธ์จะอ้างถึงความหมายที่ไม่ตรงกับบริบทก่อนจะอธิบายอีกความหมายหนึ่งซึ่งตรงกับในบริบทนั้น ดังตัวอย่างต่อไปนี้

จาก	อังกฤษ	ไทย
เล่มที่ 2 ตอนที่ 6	But this story is not a happy one, and I am not happy to tell you that the Baudelaire orphans sat dumbly in Violet's room—the word “ dumbly ” here means “ without speaking, ” rather than “ in a stupid way ”—for the rest of the night.	แต่เรื่องนี้ไม่ใช่เรื่องที่มีความสุข และผมก็ ไม่มีความสุข ที่ต้องบอกคุณว่าเด็ก ๆ กำพรว้า โบทแลร์ต่างนั่งบื้อบื้ออยู่ในห้องของไวโอเล็ต ตลอดทั้งคืน คำว่า “ บื้อบื้อ ” ในที่นี้หมายถึง “ ไม่พูดอะไร ” มากกว่าที่จะหมายความว่า “ อย่างไร้ ”

จาก	อังกฤษ	ไทย
เล่มที่ 4 ตอนที่ 7	<p>“What does ‘inordinate’ mean?” somebody asked.</p> <p>“It means many things,” Klaus said suddenly, blinking. “It can mean ‘irregular.’ It can mean ‘immoderate.’ It can mean ‘disorderly.’ But in the case of money, it is more likely to mean ‘excessive.’ Foreman Flacutono means that the string machine costs a lot of money.”</p>	<p>“‘เหลือล้น’ หมายความว่าอะไรนะ” เสียงใครคนหนึ่งถาม</p> <p>“มันหมายความว่าหลายอย่างนะครับ” เคลาส์พูดขึ้นทันทีพร้อมกับกะพริบตา</p> <p>“อาจจะหมายความว่า ‘ผิดปกติ’ อาจจะหมายความว่า ‘ไม่เหมาะสม’ อาจจะหมายความว่า ‘ยุ่งเหยิง’ ก็ได้ แต่ในกรณีเรื่องเงิน น่าจะหมายความว่า ‘มากเหลือเกิน’ นะครับ หัวหน้าฟลาคุตโน หมายถึงเครื่องมัดเชือกนั้นราคาแพงมากเหลือเกินนะครับ</p>

สิ่งที่ผู้แปลต้องทำในการแปลข้อความรูปแบบนี้คือ วิเคราะห์ความหมายของคำต้นว่า คำต้นมีความหมายใดบ้าง และในภาษาไทยมีคำแปลของคำต้นที่มีหลายความหมายและความหมายเหล่านั้นตรงกับ ความหมายของคำต้นและความหมายที่ผู้เขียนใช้อธิบายได้หรือไม่

ในการแปลข้อความรูปแบบนี้ บางครั้งผู้แปลสามารถหาคำต้นในภาษาไทยที่มีความหมายตรง ทั้งใน ส่วนคำต้น และมีความหมายตรงกับส่วนการอธิบายความที่ผู้ประพันธ์ใช้มากกว่าหนึ่งความหมาย แต่ในกรณีที่ ผู้ประพันธ์เลือกอธิบายความหมายมากกว่าสองความหมาย ผู้แปลจำเป็นต้องตัดความหมายบางความหมายใน ส่วนการอธิบายความที่ผู้ประพันธ์ใช้ เนื่องจากความหมายดังกล่าวไม่เข้ากับกลุ่มกับความหมายอื่นที่ผู้แปลใช้ เพื่อให้สอดคล้องกับคำต้นที่ผู้แปลเลือกใช้

ทั้งนี้หลักในการแปลข้อความรูปแบบที่ 3 ผู้แปลจะต้องพิจารณาว่า ความหมายใดของคำต้นที่เป็น ความหมายหลักที่ผู้เขียนต้องการจะใช้ในบริบทดังกล่าว เนื่องจากความหมายหลักของคำต้นนั้นอาจใช้ใน บริบทถัดไปที่กำลังจะเกิดขึ้นในเนื้อเรื่อง ดังนั้นเมื่อผู้แปลพิจารณาเลือกความหมายหลักของคำต้นได้แล้ว ผู้แปลจึงค่อยแปลความหมายที่สอง หากไม่สามารถความหมายที่สองที่ตรงกับต้นฉบับได้ ผู้แปลอาจต้องใช้ ความหมายอื่นของคำต้นภาษาไทยที่ผู้แปลได้ทำการแปลแล้ว

4.4 รูปแบบที่ 4 : การอธิบายด้วยการหลกคำหรือการใช้คำที่ง่ายกว่าหรือซับซ้อนน้อยกว่า

ข้อความรูปแบบที่ 4 เป็นการอธิบายความหมายที่ผู้ประพันธ์ใช้การอธิบายความโดยใช้คำที่มีความหมายเหมือนคำต้น (Synonym) หรืออาจกล่าวได้ว่าเป็นการใช้กลวิธีการหลกคำ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

จาก	อังกฤษ	ไทย
เล่มที่ 5 ตอนที่ 11	She was alone on the veranda—the word “ veranda ” is a fancy term for a porch made of polished gray marble —and costumed as a dragonfly, with a glittering green mask and enormous silvery wings.	เธอยืนอยู่ที่เฉลียงคนเดียวคำว่า “ เฉลียง ” เป็นคำลวดลายที่หมายถึง ระเบียงทำด้วยหินอ่อนสีเทาขัดมัน
เล่มที่ 13 ตอนที่ 5	Unless you are unusually insouciant —which is merely a fancy way of saying “ the opposite of curious ”—or one of the Baudelaire orphans you are probably wondering whether or not the three children drank the coconut cordial that was offered them rather forcefully by Ishmael.	ถ้าคุณไม่ใช่คนที่ไม่ใยดีกับอะไรอย่างผิดปกติ ซึ่งคำว่า “ ไม่ใยดี ” เป็นเพียงคำหุรหุรา สำหรับวิธีที่จะพูดว่า “ ตรงข้ามกับอยากรู้อยากเห็น ” หรือถ้าคุณไม่ใช่หนึ่งในเด็ก ๆ กำพรว้าโบดแลร์เสียเอง คุณก็คงจะนึกสงสัยว่าเด็กทั้งสามคนดื่มเหล้ามะพร้าวที่อิซมาเอลเสนอให้แกมบังคับหรือเปล่า

ดังนั้นในการแปลข้อความรูปแบบที่ 4 นอกจากผู้แปลจะต้องพิจารณาความหมายแล้ว ผู้แปลจะต้องวิเคราะห์คำแปลคำต้นที่ผู้แปลเลือกใช้มีคำที่มีความหมายเหมือน (Synonym) หรือไม่ หากผู้แปลไม่สามารถหาคำที่มีความหมายเหมือนของคำแปลได้ ผู้แปลอาจใช้วิธีการแปลส่วนอธิบายความหมายด้วยการให้คำนิยามตรงตัว ลักษณะเดียวกับการอธิบายความหมายรูปแบบที่ 1

4.5 อภิปรายจุดร่วมในการแปลข้อความที่มีการอธิบายความหมาย

การแปลคำต้น บางครั้งในต้นฉบับผู้แปลใช้คำต้นเป็นคำไม่ใช่วลี แต่ผู้แปลไม่สามารถแปลคำต้นให้เป็นคำเดียวโดยให้ครอบคลุมความหมายของคำต้นและส่วนอธิบายความหมายได้ ดังนั้นผู้แปลจึงใช้การแปลด้วยการอธิบายขยายความคำต้นเพื่อให้ผู้อ่านที่อ่านฉบับแปลเห็นภาพเดียวกับผู้อ่านต้นฉบับ อีกทั้งในการแปลข้อความที่มีการอธิบายความหมาย ผู้แปลจะต้องวิเคราะห์ความหมายร่วมของคำต้นและส่วนอธิบายความหมาย เพื่อให้ผู้แปลเลือกคำแปลได้อย่างเหมาะสม

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย

5.1 สรุปผลการวิจัย

การวิจัยนี้มุ่งเน้นการศึกษาทฤษฎีการแปลการอธิบายความหมาย ผู้วิจัยศึกษาทฤษฎี Scene-and-frame Semantics เพื่อทำการวิเคราะห์การแปลการอธิบายความหมายในงานแปลวรรณกรรมชุด *A Series of Unfortunate Events* หรือ *อยากให้อะไรนี้ไม่มีโชคร้าย* รูปแบบในการอธิบายความหมายของวรรณกรรมชุดนี้มี 4 รูปแบบ ได้แก่ 1) การอธิบายความหมายแบบตรงตัว 2) การอธิบายความหมายตามสถานการณ์ 3) การอธิบายความหมายด้วยการใช้ความหมายมากกว่าหนึ่งความหมาย และ 4) การอธิบายด้วยการหลกคำหรือการใช้คำที่ง่ายกว่าหรือซับซ้อนน้อยกว่า จากการวิเคราะห์ ผู้วิจัยพบว่าทฤษฎีการวิเคราะห์ภาพ (Scene) และรูปแบบ (Frame) ของต้นฉบับและคำแปลเป็นสิ่งสำคัญ เนื่องจากข้อความที่มีการอธิบายความหมายเป็นจุดเด่นของวรรณกรรมชุดนี้ ดังนั้น การแปลโดยใช้รูปแบบ (Frame) ของภาษาฉบับแปลให้ผู้อ่านฉบับแปลเห็นภาพ (Scene) เช่นเดียวกับกับผู้อ่านต้นฉบับ จึงเป็นประเด็นสำคัญที่ผู้แปลต้องคำนึงถึง

เพื่อที่จะให้ผู้อ่านฉบับแปลเห็นภาพเช่นเดียวกับผู้อ่านต้นฉบับ ผู้แปลจำเป็นต้องวิเคราะห์องค์ประกอบความหมายของคำต้นและส่วนของการอธิบายความหมาย เพื่อหาความหมายเชื่อมโยงของทั้งสองส่วน และเลือกใช้คำแปลได้อย่างเหมาะสม ทั้งนี้ ในการแปลนั้นผู้แปลไม่สามารถแปลตรงตัวได้ บางครั้งผู้แปลจึงจำเป็นต้องปรับรูปแบบทางภาษาทำให้รูปแบบทางภาษาที่ใช้ในการแปลคำต้นและส่วนการอธิบายความหมายอาจแตกต่างจากต้นฉบับ อย่างไรก็ตามผู้แปลได้คำนึงถึงความสำคัญของการแปลโดยยึดความหมายเป็นหลักเพื่อให้ผู้อ่านฉบับแปลเห็นภาพเช่นเดียวกับผู้อ่านต้นฉบับ

ในกรณีที่ผู้แปลไม่สามารถแปลคำต้นหรือส่วนอธิบายความหมายได้ตรงตัว ผู้แปลจึงจะใช้วิธีอื่นในการแก้ปัญหาการแปล เช่น การแปลโดยใช้สำนวนเทียบเคียง การแปลโดยการอธิบายขยายความ หรือการเลือกที่จะตัดเนื้อความบางส่วนเพื่อให้การอธิบายความหมายเป็นเหตุเป็นผลในภาษาไทย และสอดคล้องกับเจตนาของผู้เขียน มากกว่าการเลือกที่จะแปลตรงตัวโดยเก็บความหมายครบ แต่ทำให้เจตนาและวิจณลีลาของผู้เขียนเปลี่ยนไป รวมถึงทำให้งานแปลไม่สมเหตุสมผล

5.2 ข้อเสนอแนะ

จากการวิเคราะห์ตัวบทต้นฉบับ ผู้วิจัยเก็บข้อมูลของข้อความที่มีการอธิบายความหมาย พบว่า ข้อความดังกล่าวปรากฏอยู่กว่า 622 ข้อความ หากผู้ใดสนใจ สามารถวิเคราะห์ในรายละเอียดมากขึ้นหรืออาจทำการต่อยอดจากงานวิจัยชิ้นนี้ได้ นอกจากนี้ จากการวิเคราะห์ตัวบทพบว่า ลักษณะเด่นอีกอย่างหนึ่งที่ปรากฏในวรรณกรรมชุดนี้ คือการใช้ชุดคำคู่ที่มีพยัญชนะต้นเป็นพยัญชนะเดียวกัน ผู้ที่สนใจวิจัยการแปลชุดคำลักษณะเช่นนี้สามารถดำเนินการต่อได้เนื่องจากชุดคำดังกล่าวเป็นการเล่นคำสัมผัสอักษรที่ปรากฏให้เห็นบ่อยในตัวบท

บรรณานุกรม

ภาษาอังกฤษ

Cambridge University Press. Cambridge Advanced Learner's Dictionary. Singapore: Green Giant Press, 2007.

Chino, Alison. Lessons from Lemony [Online]. 2008 Available from: <http://www.alisonchino.com/lessons-from-lemony> [2018, August 13]

Fillmore, Charles. Scene-and-Frame Semantics. อ้างถึงในวรรณนา แสงอร่ามเรือง. ทฤษฎีและหลักการแปล. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: โครงการเผยแพร่ผลงานวิชาการ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2552, หน้า 54-61.

Delisle, Jean. Translation: An Interpretive Approach. Ottawa: University of Ottawa Press, 1998.

Jones, Lynley. Book Review: A Series of Unfortunate Events [Online]. 2015 Available from: <https://www.adventurekitchen.com/unfortunate-cooking-2/2017/2/9/book-review-a-series-of-unfortunate-events> [2018, August 13]

Nord, Christiane. Text Analysis in Translation: Theory, Methodology, and Didactic Application of a Model for Translation-Oriented Text Analysis. Amsterdam; New York: Rodopi, 2005.

Wright, E. Susan and Wright D. Leland Jr. Scientific and Technical Translation. Philadelphia: John Benjamins Publishing, 1993.

ภาษาไทย

นวรรณ พันธ์เมธา. คลังคำ. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์อมรินทร์, 2550.

นันทพงศ์ เขียนดวงจันทร์. การออกแบบขั้นตอนวิธีการแปลความหมายคำตามบริบท. วิทยานิพนธ์ วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต (สถิติประยุกต์และเทคโนโลยีสารสนเทศ) คณะสถิติประยุกต์ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, 2556.

พีรัชมา แก้วแจ่ม, อมรา พิณีใจไพฑูรย์ และวัชรลี ลิ้มมังกูร. การจัดทำพจนานุกรมกิจกรรมของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. โครงการฝึกอบรมหลักสูตรพัฒนานักวิจัยระดับกลาง มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2548.

วรรณนา แสงอร่ามเรือง. ทฤษฎีและหลักการแปล. กรุงเทพฯ: โครงการเผยแพร่ผลงานวิชาการ คณะอักษร ศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2552.

วัลยา วิวัฒน์ศร. การแปลวรรณกรรม. กรุงเทพมหานคร: คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2544.

ศิริพร ศรีวรกานต์. เอกสารคำสอนรายวิชา 2210314 วรรณกรรมเยาวชน. 2560. Available from:

<http://blackboard.it.chula.ac.th/>

ศูนย์การแปลและล่ามเฉลิมพระเกียรติ คณะอักษรศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. พจนานุกรมออกซฟอร์ด--

รีเวอร์ บัคส์ อังกฤษ-ไทย. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์รีเวอร์ บัคส์, 2546.